Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№144 (8.573) ◆ 1994 йил 5 декабрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ БУДАПЕШТГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов 5-6 декабрь кунлари Венгрия пойтахтида бўлиб ўтадиган Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича кенгаш қатнашчилари бўлган мамлакатлар давлат ва ҳукумат раҳбарларининг олий даражадаги учрашувида иштирок этиш учун Будапештга жўнаб кетди.

Тошкент аэропортида давлатимиз раҳбарини Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини ижро этувчи Э. Халилов, Бош вазир А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, Б. Ғуломов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

ЕВРОПА ЧЕГАРАЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши ҳаракати мунтазам кенгайиб бормоқда. Илгари бу ҳаракатда 33 мамлакат иштирок этган бўлса, ҳозир уларнинг сони 53 тага етди. Бу — халқаро ташкилотнинг нуфузи янада ортаётганини кўрсатади. Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши (ЕХҲК) тарихи 1975 йилда Хельсинкида фақат айрим давлатлар ўртасидаги эмас, балки барча қитъалардаги 33 мамлакат раҳбарлари ўртасидаги ўзаро муносабатларни тартибга соладиган муҳим ҳужжатларни имзолашдан бошланган эди. Эндиликда, Европа ва Осиёнинг катта қисмида юз берган туб ўзгаришлардан сўнг ЕХҲК таркибига яна йигирмата давлат қўшилди. Уларнинг кўпчилиги собиқ СССР таркибидаги республикалардир.

— Ўзбекистон мустақилликка эришганидан сўнг биринчилар қатори ЕХҲКга қўшилди. Бу тасодиф эмас. Тез суръатлар билан ўзгариб бораётган ҳозирги дунёда ЕХҲК ўрнини босадиган ташкилот йўқ. — Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг фикри ана шундай. — Бу ташкилот аллақачон Европа чегараларидан четга чиққан. Унинг ишида АҚШ ва Канада вакиллари иштирок этаётгани ҳам бежиз эмас.

ЕХҲКнинг ўн қоидаси унинг асосий тамойилларига айланди. Бу қоидаларни санаб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак, чунки улар барчага маълум. Аммо, улар орасида инсон ҳуқуқларини ҳурмат қилиш, чегараларни ўзбошимчалик билан қайта кўриб чиқишдан тийилиш, ҳуқуқий давлатни барпо этиш сингари қоидалар энг муҳим қоидалар ҳисобланади. Буларнинг ҳаммаси 1990 йилда Парижда имзоланган Европа Хартиясида қайд этилган. Унда, жумладан, бундай дейилади: "Ҳозирги замон халқларимиз қалбида ўнлаб йиллар давомида яшаб келган инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларига асосланган демократияга қатъий содиқлик; иқтисодий эркинлик ва ижтимоий адолат орқали юксалиш ва мамлакатларимиз учун баравар хавфсизликка эришиш орзу-умидлари амалга ошириладиган даврдир".

Энг муҳим жойи шундаки, юқорида санаб ўтилган тамойилларнинг ҳаммаси Ўзбекистон Республикасининг Асосий Қонунида акс этган. Таникли халқаро ҳуқуқни муҳофаза қилиш ташкилотларининг кўп сонли экспертлари ўз хулосаларида буни тасдиқлашди. Бунинг маъноси нима? Бу саволнинг жавоби равшан: мустақил Ўзбекистон дунёвий тараққиёт асосида демократик давлатни барпо этиш йўлига ўтиб, ўзи танлаб олган қоидаларга содиқ бўлиб қолмоқда. Биз доим бир нарсага амал қиламиз: модомики, иқтисодий қонунлар мавжудми, уларни менсимаслик мумкин эмас. Бунинг устига, уларни қайта ёзиб, ўзгартириб бўлмайди! Ҳар қандай "изм"лар инқилоблар каби халққа муаммолар ва маҳрумликлардан бошқа ҳеч нарса келтирмайди. Фақат тараққиётнинг тадрижий йўли, бозор муносабатларига ўтиш давридаги ижтимоий йўналишдаги сиёсатгина Ўзбекистоннинг келгусида гуллаб-яшнашига кафолатдир. Бунга жамиятдаги сиёсий барқарорлик ва миллатлараро тотувликни қўшадиган бўлсак, республикамиз нима учун ва қандай қилиб халқаро майдонда тобора муҳим ўринни эгаллаётгани тушунарли бўлади.

Шунга қарамасдан, Марказий Осиёнинг қоқ ўртасида жойлашган Ўзбекистон нима учун Европа Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашида фаол иштирок этиши зарур, деган савол туғилиши мумкин.

Бу саволга ҳаётнинг ўзи, Тинч океандан Атлантика океанигача бўлган улкан маконда тез ўзгариб бораётган вазият жавоб беради. Ҳа, давлатларнинг чегаралари дахлсиз бўлиши керак! Биз ҳаммамиз сиёсий жиҳатдан бўлса ҳам, миллатлараро, экология соҳасида бўлса ҳам, юз берган ҳар қандай маҳаллий можаро шу минглаб километр масофадаги вазиятни ёмонлаштириши мумкин бўлган жуғрофий-сиёсий заминда яшамоқдамиз. Мисол учун узоққа боришнинг ҳожати йўқ. Афғонистондаги сиёсий беқарорлик, Тожикистонда юз берган фуқаролар уруши, Орол денгизининг қуриши — буларнинг ҳаммаси маҳаллий можаро эмас, уларнинг оқибати Россияда ҳам, ҳозир юксалиб, гуллаб-яшнаб турган ғарбий Европада ҳам сезилмоқда. Шуларни ҳисобга оладиган бўлсак, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашининг вазиятни барқарорлаштирувчи халқаро ташкилот сифатидаги аҳамияти мислсиз эканига амин бўламиз. ЕХҲК нинг якунловчи минтақа семинари кузда Тошкентда ўтказилгани ҳам тасодифий ҳол эмас, албатта. Бунинг устига, мазкур нуфузли халқаро ташкилот ўзининг Марказий Осиёдаги ваколатхонасини Ўзбекистон пойтахтида очмоқчи бўляпти. Шунинг ўзи ҳам кўп нарсадан дарак беради.

5-6 декабрь кунлари Будапештда Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашида иштирок этувчи давлат ва ҳукуматлар бошлиқларининг конференцияси бўлади. Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, бу анжуман ЕХҲК тарихидаги энг мартабали анжуман бўлади. Унда Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов бошчилигидаги делегацияси ҳам иштирок этади. Анжуман олдидан башорат қилишнинг кераги йўқ, аммо шуни ишонч билан айтиш лозимки, Ўзбекистон ҳар доимгидай бу гал ҳам Евроосиё қитъасида хавфсизликни мустаҳкамлашга доир янги ташаббуслар билан чиқади. Чунки, тинчлик ва барқарорлик, халқаро ҳамкорликни кенгайтириш — сиёсий-иқтисодий тузумлари турлича бўлган давлатлар тараққиётининг бирдан-бир йўлидир!

Л. ЛЕВИН.
(ЎзА).

"Юлдуз" ҳиссадорлик жамиятида Фотима Муҳамедовани жуда ҳурмат билан тилга олишади. Чунки у сифатли кийимлар тикиш билан бир қаторда, корхона ишчи ва хизматчилари билан ҳам жуда хушмуомала.

Козим Ўлмасов олган сурат.

"СОНИЯ"НИНГ ДАСТЛАБКИ МАҲСУЛОТИ

Нью-Йоркда бўлиб ўтган "ЭКЭТЕКС-94" халқаро савдо ярмаркасида "Совпластитал" қўшма корхонаси маҳсулотлари энг юқори баҳони олди. Шунингдек корхонада ташкил этилган кичик қўшма корхона "Сония"нинг дастлабки маҳсулотлари Италияга йўл олди. Улар асосан чиннидан ишланган халқ истеъмоли буюмлари бўлиб, юксак маҳорат билан тайёрлангандир. Маҳсулотни тайёрлашда италиялик уста Германо Кортезенинг ҳиссаси жуда каттадир. У ҳозирги кунда ҳам янги маҳсулотлардан бири — Мирзо Улуғбек сиймоси туширилган ёдгорлик лаганлари ишлаб чиқаришни синовдан ўтказмоқда.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

БУГУННИНГ КУН ЦАФАСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

• Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси "Хўжаликларга уларнинг ихтиёрида қолдириладиган пахта толасини экспорт қилишда кўмаклашиш тўғрисида" қарор қабул қилди.

• Тошкентда Адлия, Ички ишлар вазирлиги ва Тошкент давлат юридик институти ташаббуси билан Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг икки йиллигига бағишланган илмий-амалий конференция ўтказилди. И. Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институтида ўтказилган "Миллий истиқлолимизнинг сиёсий-ҳуқуқий асоси" мавзуидаги конференция ҳам Асосий Қонунимиз қабул қилинганлигининг икки йиллигига бағишланди.

• Украинанинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Владимир Сметаниннинг Тошкентда республикамиз оммавий-ахборот воситалари ходимлари ва хорижий журналистлар билан учрашуви юртбошимизнинг Украинага давлат ташрифи якунларига бағишланди.

• 1994 йил 1 декабрдан бошлаб ҳарбий қисмлардан ҳарбий хизматчилар ва муддатли хизматни ўтаётган аскарларга фуқаролар йўллайдиган мактублар алоқа вазирлигининг бўлимлари орқали бепул жўнатиладиган бўлди.

• Тошкентдаги экспозициялар марказида ўзбек-турк "Тошқочавто" қўшма корхонасининг тақдимоти бўлиб ўтди. Бу қўшма корхона Ўзбекистонда Туркиянинг "Тофаш" автомобилларини сотади ва уларга сервис хизмати кўрсатади.

• "Экосан" халқаро экология ва саломатлик жамғармасининг ёрдам гуруҳи Фарғона водийсига жўнаб кетди.

• Қарши шаҳрида очилган қўғирчоқ театрининг дунёга келишини жамоатчилик илиқ қаршилади. Ёш театр санъаткорлари ҳар йили 5—6 саҳна асарини томошабинлар ҳукмига ҳавола этмоқчи.

• Республика Прокуратурасида бўлиб ўтган кенгаш мажлисида гиёвандлик моддалари билан савдо қилиш, сақлаш ва истеъмол қилишга қарши фаолиятнинг қонунийлигини текшириш натижалари ва ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги қонунчиликнинг бажарилиши, яшаш шарт-шароитлари, касалликларни аниқлаш ва олдини олиш юзасидан профилактик тадбирларнинг самарадорлигини текшириш якунлари ҳақидаги масалалар кўриб чиқилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

• Чеченистонга ниҳоят инсон учун етарли турмуш шароити қайтарилиши керак, деди Россия ҳукуматининг раиси Виктор Черномирдин Муваққат ахборот марказига берган мусоҳабасида. Маълумки, бу ахборот маркази Шимолий Кавказда вазият мураккаблашганлиги муносабати билан ҳукумат фармойишига биноан ташкил этилди.

• Россия Федерацияси Давлат Думаси Чеченистонда вазиятни изга солишнинг еттита тамойилини таклиф этмоқда. Бу тамойиллардан бирида "Республикада демократик сайловлар ўтказилиши керак, Чеченистонда тинчликни ўрнатиш кафолати ҳақида Россия Президенти Борис Ельцин саъй-ҳаракат кўрсатиши керак" дейилади.

• Туркманистон гази Кавказорти республикаларига берилди. Туркманистон, Арманистон, Озарбайжон ва Грузия раҳбарлари Ашгабатда ана шунга келишиб олдилар.

• Россия Федерацияси мудофаа вазири Павел Грачёв жавобгарликка тортилиши мумкин эмас, чунки у жиноят содир этмаган, — деди Россия Бош прокурори вазифасини бажарувчи Алексей Ильюшенко.

• Руслан Хасбулатов Чеченистондаги ишларда қатнашишдан бош тортиб, ўзининг тинчлик ўрнатиш мақсадидаги ташрифи барбод бўлганлигини тан олди ва Москвага қайтиб кетиш ниятида эканлигини айтди.

ХОРИЖДА

• Лаос ўзининг миллий байрами — республика деб эълон қилинган кунни нишонлади.

• Рождество байрамлари арафасида АҚШ Президенти Билл Клинтон ўзининг радио орқали қилган мурожаатида ватандошларини маст ҳолда машинани бошқармасликларини огоҳлантирди.

• Трирда уюшган жиноятчиликка қарши кураш масалаларига бағишланган халқаро анжуман очилди. Унинг ишида 17 мамлакатдан 200 киши иштирок этмоқда.

• АҚШдаги иккита йирик аэрокосмик гигантлар — "Боинг" ва "Макдонелл-Дуглас" келгуси авлодлар учун кўп марта фойдаланиладиган космик кемаларни яратиш мақсадида ўзларининг куч-ғайратларини бирлаштиришга қарор қилдилар.

• Роберт Кеннедининг қотили — Сирхан Бишар Сирханга муддатидан илгари қамоқдан шартли равишда озод этишга рад жавоб берилди. Ҳозир унинг ёши 50 да бўлиб, у бир умрлик қамоқ жазосига ҳукм қилинган.

• Япония иккинчи жаҳон уруши тугаганлигининг 50 йиллигига АҚШнинг Хиросима ва Нагасакига атом бомбаси билан ҳужум қилинганлигини оқловчи почта маркаси ишлаб чиқариш бўйича қарорига норозилик билдирди.

25 декабрь — Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашларга сайловлар куни

УМИД ВА ИШОНЧ БИЛАН

Республикамиз ҳаётида муҳим воқеа бўлган сайловларга тайёргарлик қизғин тус олмоқда. Ҳар бир сайлов округи, сайлов участкасида сайловолди ишлари давом этмоқда. Мухбиримизнинг Мирзо Улуғбек туман ҳокимлиги ташкилий бўлим мудири Олег Юрьевич РЕПИН билан суҳбати ҳам ана шу борада туманда олиб борилаётган ишлар хусусида бўлди.

— Бу галги сайловлар ўзига хос хусусиятга эга. Чунки у республикамиз мустақилликка эришгандан кейинги ҳамда Конституциямиз ва сайловлар тўғрисидаги қонунлар қабул қилингандан сўнг ўтказилаётган биринчи сайловлардир, деб таъкидлади Олег Репин. — Бу эса бизнинг зиммамизга алоҳида масъулият юклайди.

Туманимиз ҳудудида Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 4 та округ ва шаҳар кенгашига сайлов ўтказувчи 8 та округ тузилди. Участка сайлов комиссиялари ташкил этилди. Ҳаммаси бўлиб 86 та сайлов участкаси мавжуд. Улар ўз фаолиятларини қизғин олиб бормоқдалар.

— Туман ҳокимлиги сайловларга тайёргарлик бўйича қандай масалаларни ҳал этмоқда?

— Аввало, округ ва участка сайлов комиссиялари иш фаолиятини ташкилий жиҳатдан таъминлаш, тегишли иш шароити яратиш билан машғулмиз. Ҳозирги кунда улар турли методик қўлланмалар, ахборотлар, округлар хариталари, сайлов ҳақидаги қонунлар ва бошқа адабиётлар билан таъминланди.

Ҳокимликда бир неча бор сайловга оид йиғилиш ва мажлислар ўтказилди. Ҳар бир сайлов участкаси билан мустаҳкам алоқа ўрнатиш, у ёки бу масалани зудлик билан ҳал этиш мақсадида ҳар бир сайлов участкаси комиссиясига ҳокимликнинг масъул ходимлари, округ сайлов комиссияларига эса ҳоким ва унинг ўринбосарлари бириктириб қўйилган. Деярли ҳар куни барча сайлов участкалари кўздан кечириляпти ва ҳокимликда кечқурунги йиғилишда сайловларга тайёргарликнинг борини муҳокама этиляпти.

Барча участкалар ўз иш режасига эга. Комиссия аъзолари навбатчилиги йўлга қўйилган. Қайси сайлов участкаларини таъмирлаш зарурлиги аниқланди ва тегишли идораларга кўрсатмалар берилди.

Шунингдек, ҳар бир сайлов округидаги сайловгача ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар ҳам аниқланди. Булар маҳаллаларда ҳоким ва унинг ўринбосарлари билан бўлган учрашувларда кўтарилган эди. Ички йўлларни тартибга келтириш, Тошкент трактор заводи, Ҳумоюн, Аҳмад Югнакий, Яланғоч, Феруза даҳаларини ободонлаштириш кабилар ана шулар жумласидандир. Кўпгина маҳаллаларда "Маҳалла" дастури асосида маҳалла марказлари барпо этиляпти. Бундай марказлар ҳар бир маҳаллада бунёд этилади.

— Ҳар бир маҳалла, ҳар бир туманда тегишли турмуш шароитини яратиш айниқса сайлов мавсумида муҳим аҳамиятга эгадир. Туманингизда бу соҳада қандай ишлар амалга ошириляпти?

— Албатта ҳозирги кунда уй-жойдан фойдаланиш, коммунал хизмат идоралари, савдо тармоқлари ишини яхшилаш, аҳолини кундалик зарур озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш муҳим масала. Шунинг учун хизмат соҳаси ишини яхшилашга алоҳида аҳамият беpиляпти. Бинолар томи, иситиш тармоқларини созлаш давом этмоқда.

Сайловларга тайёргарлик ишларида ўзини ўзи бошқарув идоралари, маҳалла комитетлари фаол иштирок этишяпти. Ҳар бир округ, участка сайлов комиссияси аъзолари орасида маҳаллалар вакиллари бор. Улар мазкур комиссияларга яқиндан ёрдам беришяпти. Сайловчилар рўйхатини тузишда ҳам маҳалла комитетларининг ёрдамига таянилди. Чунки уй-жойларнинг хусусийлаштирилиши натижасида баъзи оилалар 2—3 та уйлик бўлишларига имконият яратилди. Маҳалла комитетлари эса ким қаерда яшашини яхши биладилар. Маҳаллий кенгашларга қонун бўйича ўз номзодларини тавсия этишга сиёсий партиялар ва маҳаллий ўз-ўзини бошқарув органлари ҳақлидирлар. Ўз-ўзини бошқарув органлари вакилларининг Тошкент шаҳар кенгаши депутатлигига номзодлари билан учрашувлар бошланди.

Туманимиз фуқаролари сайловларда фаол қатнашадилар. Улар ўзларининг энг фаол ва муносиб вакилларини депутатликка сайлар эканлар, республикамизнинг олға қараб яна бир қадам ташлашига катта умид ва ишонч билдирадилар.

Суҳбатдош
Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

Тадбиркорга омад ёр

ЖАҲОН АНДОЗАЛАРИ ДАРАЖАСИДА

Тошкент экскаватор корхонасида янги экскаватор ишлаб чиқарилаётган экан, деган хушхабарни эшитганимизда жуда қувондик. Чунки ҳозирги бозор иқтисодиёти қийинчиликлари туфайли баъзи бир корхоналар танг аҳволда турган бир пайтда юқоридаги бирлашманинг бу ишга қўл ургани мустақил республикамизнинг ҳар бир фуқаросини қувонтириши табиий. Шундай туйғулар билан бирлашмага йўл олдик.

Мана, биз бирлашманинг ижарадаги "Комплекс" корхонасидамиз. Ишчилар бир маромда ишлашмоқда. Уларнинг бири янги экскаваторларнинг қисмларини йиғиб, яна биров эса қисмларни қолипларга жойлаётган бўлса, ўзга бир киши эса йиғилган машиналарнинг мустаҳкамлигини яна бир бор текшириб кўрмоқда. Хуллас, ҳамма ўз иши билан банд.

— Бу янги экскаваторни ишлаб чиқариш ҳамда йиғишда бирлашманинг ҳамма цехлари қатнашмоқда, — дейди биз билан суҳбатда корхона директори Анатолий Мунтин. — Лекин асосий ишни корхонамиз ишчилари амалга оширишмоқда. Ҳозиргача улар жами учта янги экскаваторни йиғиб, мижозларга жўнатишди. Ўзингиз кўриб тургандек, ишчиларимиз қолган машиналарни йиғиш билан машғул.

Бирлашманинг бош конструктори Валентин Вискубни ҳам шу ерда учратдик. Биз ундан янги экскаваторнинг яратилиш тарихи ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

— Бундан саккиз йиллар муқаддам "ЭО—3221" экскаватори конструкторларимиз томонидан лойиҳалаштирилган эди, — дея гапини бошлади у. — Унинг биринчи намунасини ишлаб чиқариб, республикамиз халқ хўжалигида синаб кўрдик. Ундан кейин бу экскаваторларнинг 30 тадан ортиғини Германия, Польша ва бошқа чет давлатларга жўнатдик. Бу машиналар чет элларда ҳам синовдан муваффақиятли ўтди.

Энди ҳозирги янги экскаваторларга келсак, у "ЭО—3221Ф" деб номланган бўлиб, лойиҳалаштиришни бундан 2—3 йил муқаддам бошлаган эдик.

Янги машинани лойиҳалаштираётганда конструкторларимиз ана шу маҳсулотларни ишлаб чиқараётган чет эл фирмалари намуналарини ўрганиб чиқишди. Бу экскаватор эскисидан ўзининг ихчам айланиши, ташқи кўриниши, самарадорлиги ва бошқа жиҳатлари билан ажралиб туради. Шу сабабли у ҳозир дунёда ишлаб чиқарилаётган экскаваторларнинг энг яхши намуналаридан ҳисобланади. Экскаваторни лойиҳалаштиришда бўлимимиздаги барча конструкторлар фаол қатнашди. Лекин шунга қарамасдан, бунда конструкторларимиздан Кашиф Гумеров, Вячеслав Бухтояров, Рашид Вагизов, Ильгиз Синчилеевларнинг хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз. Чунки улар янги машинани лойиҳалаштираётганда ўзларининг ҳақиқий мутахассис эканликларини намоён қилдилар.

— Юқоридаги ишлаб чиқарилган учта янги экскаваторни Қозоғистонга жўнатдик, — дея суҳбатни давом эттирди бирлашма бош директори Яҳё Юсупов. — Нимага деганда биз Қозоғистондан ишлаб чиқаришимизга керак бўлган кўплаб материалларни оламиз. Шунинг учун бирлашма биринчи экскаваторларни четга жўнатиб хом ашё маҳсулотларига алмаштиришдан манфаатдор. Йил охиригача яна иккита шундай янги машиналарни ишлаб чиқариб мижозларга жўнатамиз.

Бу ерда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Ҳамдўстлик давлатларида 15 та турдош корхоналар бўлишига қарамасдан, бизнинг бурунги ва ҳозирги экскаваторларимиз ботқоқликда бемалол ишлаши билан ягонадир. Бир сўз билан айтганда, собиқ Иттифоқ ҳудудида бирлашма билан рақобат қиладиган корхона ҳозирча йўқ. Россия ва бошқа республикаларда эса биздагига қараганда ботқоқликлар сероб. Шунинг учун ўша ҳудудлардан бирлашмага буюртма кўплаб тушиши аниқ. Шундай экан, бирлашма экскаваторларни кўплаб ишлаб чиқараверса бўлмайдими, деган савол туғилади. Лекин айни пайтда корхонамизда бу ишларни бажаришимиз учун анча муаммолар йиғилиб қолган. Шулардан бири маблағ масаласидир. Масалан, биз юқоридаги экскаваторларнинг янги намуналарини ишлаб чиқардик. Бу ҳамма мижозларга ёқиб тушди. Лекин бу машиналарни кўплаб ишлаб чиқариш учун цехларимиздаги эски дастгоҳларни алмаштиришимиз керак. Янада аниқроқ қилиб айтганда, бутун ишлаб чиқаришни қайтадан кўриб чиқиб, замонавийлаштиришимиз лозим. Қани энди ана шуларни бажаришга республикамизнинг бели бақувват ишбилармонлари ёрдам беришса. Бундан бирлашма ҳам, тадбиркор ҳам, қолаверса ҳамма ютади.

Ҳақиқатан ҳам бирлашма ҳозирги хом ашё ҳамда маблағ танқислигига қарамасдан жаҳон андозаларига тўла жавоб берадиган экскаваторларни ишлаб чиқаришда давом этмоқда. Биз корхонада бўлганимизда бунинг гувоҳи бўлдик.

Ғани ЮНУСОВ.

СУРАТДА: янги экскаватор.

ФАХРИЙЛАР ТАЖРИБАСИГА ТАЯНИБ

Куни кеча Тошкент шаҳар уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши ва шаҳар Ёшлар Иттифоқи қўмитасининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда ёшлар тарбиясидаги баъзи вазифалар ва Ғалабанинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бу иккала ташкилотнинг ҳамкорлиги, фаолиятларини мувофиқлаштириш масаласи муҳокама қилинди.

— Муаммоларимизнинг ечими кўп жиҳатдан сиз, табаррук фахрийлар билан биргаликдаги ҳаракатларимизга боғлиқ, — деди Миробод тумани Ёшлар Иттифоқи ташкилоти котиби Ф. Маҳмудхўжаев, — чунки сизларнинг бой ҳаётий тажрибангиз ёшларга доимо ўрнак бўлади. Туманимизда бу борада анча-мунча ишлар амалга оширилди. Бундан ташқари ҳар бир маҳалла ва мактабларда ҳам Ёшлар Иттифоқи бўлимларини тузиш долзарб вазифаларимиздан биридир.

Шаҳримизнинг кўплаб маҳалла ва туманларидан ташриф буюрган фахрийларнинг ёшлар тарбияси борасидаги қимматли фикрлари қизғин муҳокама қилинди. Мажлисда шунингдек, Тошкент шаҳар уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг раиси Толиб Содиқов ва Тошкент шаҳар Ёшлар Иттифоқи қўмитасининг биринчи котиби Равшан Абдуқодировларнинг ҳам маърузалари тингланди.

Беҳзод ХАЛИЛОВ.

• Эскирган ва яроқсиз жойлардан бўшаган ерларда икки-уч қаватли уйлар, маҳалла гузарлари қурилади.

• Бажариладиган ишлар кўлами кенг бўлса-да, уни адо этувчи пудратчилар аниқ.

• Қурилиш ва ободонлаштириш ишларига маблағлар марказлаштирилган усулда ажратилади.

• Якка тартибда уй қурувчиларга қулайликлар яратилади.

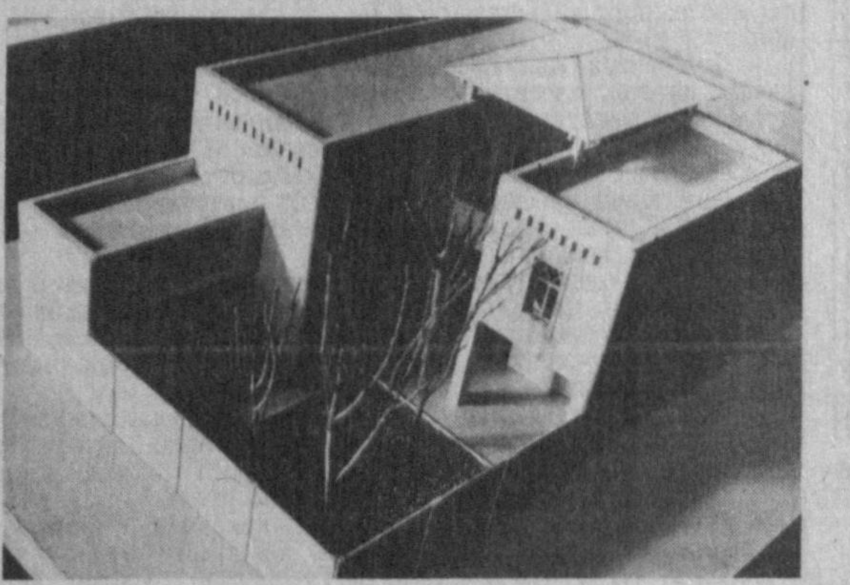

Мутасаддилар фикрича...

КЕНГ ВА МУФАССАЛ ДАСТУР

Пойтахтимизнинг Эски шаҳар қисмига борсангиз ўзингизни гўё қадимги ҳаёт доирасига тушиб қолгандек ҳис қиласиз. Зеро, бу ерда юз йиллардан бери деярли ўзгаришларсиз турган тор кўчалар, бир-бирига уланиб кетган синч уйлар, тор йўлакларга дуч келасиз. Бироқ ҳар нима бўлганда ҳам Эски шаҳар яқин ўтмишимизнинг жонли тимсолидир. Шу жиҳатдан олганда бундан уч йил аввал Эски шаҳар ҳудудида жадал таъмирлаш-қурилиш ишлари авж олганидан сўнг ушбу тарихий ёдгорликларимизни мумкин қадар сақлаб қолиш, шу билан бирга уни қайта қуриб ва обод этиб янги қиёфа бахш этиш ғоят муҳим масала сифатида кун тартибига чиқди. Куни кеча эса Вазирлар Маҳкамасининг "Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида"ги қарори ҳам эълон қилинди.

Бизнинг Тошкент шаҳар меъморчилик ва қурилиш бош бошқармасининг бошлиғи Маҳамаддамин РАСУЛОВ билан суҳбатимиз ҳам шаҳримизнинг Эски шаҳар қисмини қайта қуришнинг асосий йўналишлари хусусида бўлди.

— Пойтахтнинг Эски шаҳар қисмини қайтадан бунёд этиш ишлари 1991 йилдан бошланди,— дейди Маҳамаддамин ака. — Дастлаб ушбу ҳудуднинг ижтимоий-иқтисодий, экологик ва бошқа томонларини ҳисобга олган ҳолда келгусидаги меъморчилик-режалаштириш ишларини белгилаш ҳамда лойиҳа ишларини бошлаш мақсадида махсус концепция (йўриқнома) ишлаб чиқилди. Ва мазкур йўриқнома Тошкент шаҳри ва вилояти бўйича 2010 йилгача бўлган бош режага таянган ҳолда тайёрланди. Унинг асосини туман ҳокимликлари, илмий-тадқиқот институтлари, маҳаллалар фаолларининг таклиф-тавсиялари ташкил этади.

Бундан ташқари Эски шаҳар ҳудудини кенгайтириш ва ривожлантириш ишида мингдан ортиқ оилаларда ўтказилган анкета сўрови, уларнинг ижтимоий-демографик таркиби ҳам муҳим роль ўйнади. Шунингдек, мавжуд турар жой ва бошқа иншоотларнинг асосий хусусиятларини ҳам муфассал текширувдан ўтказдик. Ва шунга кўра уй-жой ёки маъмурий биноларнинг маълум қисмини қайта бунёд қилиш ёки бузиш тўғрисида тавсияномалар ишлаб чиқилди. Чунончи, таъмирлаш мақсадида тарихий қийматга эга жойлар белгилаб чиқилди.

Шундай қилиб бугунги кунда "Шаҳристон", "Қоратош", "Ўқчи-Олмазор", "Сузук ота" маҳаллаларига янги қиёфа бахш этиш юзасидан лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёр.

Шаҳар билан бирга "туғилган" қинғир-қийшиқ ва тор кўчалар аллақачонлар замон талабларига жавоб бермай қўйган. Шу сабабдан уларни текис асфальтланган, кенг ва чиройли кўчаларга айлантиришга қарор қилдик. Масалан, "Тошбошрежа" илмий-тадқиқот институтининг лойиҳасига биноан Қорасарой кўчасини кенгайтириш ишларини "Ўзсаноатхўжалик қурилиш" давлат корпорацияси амалга оширади. Ушбу дастлабки ва тайёргарлик босқичи 1995 йилда якунланиши мўлжалланган.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлики, Эски шаҳарни қайта қуриш ва обод қилиш дастури жуда кенг ва мукаммалдир. Сағбон, Чимбой, Заркайнар каби марказий кўчаларда халқ маҳаллалар "юраги" деб атовчи 10 га яқин шинам ва замонавий гузарлар бунёд этиш мўлжалланган. Дарҳақиқат, гузарларга маҳаллалар аҳли, нуронийлар ўз муаммоларини ҳал қилиш ва шунчаки бир пиёла чой устида маданий ҳордиқ чиқариш учун келадилар.

Бундан ташқари институтларнинг лойиҳачилари келгусида юқоридаги кўчаларда транспортнинг серқатнов бўлиши, шунингдек, болалар боғчалари, мактаблар ва бошқа муассасаларнинг яқин масофада жойлашганлигини ҳисобга олган ҳолда тўққизта атрофида пиёдалар учун ер ости ўтиш йўлларини қуришни режалаштирдилар. Улар аҳоли учун қулай жойларда ва муҳими, техник томондан енгил бажариладиган ҳолда бунёд этилади.

— Қайта қуриш чоғида айрим турар жой иншоотларини ҳам бузишга тўғри келади, албатта. Бироқ, ўзбек халқининг бир парча ерни қадрлаши, баъзи ҳолларда уни барча қулайликлар муҳайё этилган кўп қаватли уйлардан афзал кўриши ҳам ҳисобга олиндими?

— Албатта, бу ҳолатларнинг барчаси мутахассислар диққат-эътиборидан четда қолмади. Лойиҳа институтларида, жумладан, "ЎзЛИИТТИ"да бир, икки кўпи билан уч қаватли, оила аъзоларининг сонидан келиб чиққан ҳолда 3 тадан 8 тагача хонаси бўлган уйларнинг бир неча хил нусхалари ишлаб чиқилди. Чунончи, Собир Раҳимов туманидаги Мойқўрғон даҳасида (Охунбобоев жамоа хўжалигининг собиқ ҳудуди) "Тошгипрогор" институти жамоасининг лойиҳаси бўйича ўнта 2 қаватли ажойиб коттежлар қуриб битказилди. Уларнинг бари ўзига хос услубда, миллий меъморчилик йўлида бунёд этилди. Уларнинг ички қиёфаси ҳам эътиборга молик: уйларнинг биринчи қаватида меҳмонхона, кенг ошхона, сауна, омбор, иситиладиган гараж ўрин олган. Иккинчи қават эса хонадон соҳибларининг дам олиши ва ишлашига мўлжалланиб, қулай ва кенг кабинет-хоналардан иборат, шинамгина ички ҳовлиси ҳам бор. Коттежнинг ўзига хос томони — кўчиб келмоқчи бўлган оила унинг лойиҳасига фақат ўз диди ва талабларидангина келиб чиқмасдан, шуғулланишни лозим топган шахсий фаолиятини ҳам ҳисобга олган ҳолда буюртма бериши мумкин. Шу сабабдан уйнинг лойиҳаси тузилаётганда сартарошхона, қаҳвахона, устахона ва шу кабилар учун жой ажратилади. Бундан ташқари уйни насияга олиш учун банкдан 25 йилга мўлжалланган қарзларни олиш имконияти ҳам мавжуд. Ҳозир шунингдек, 1000 дан ортиқ оилаларга мўлжалланган 5,6 ва 9 қаватли уйларнинг қурилиши ҳам бошлаб юборилди. Ва 1995 йилнинг январь ойида Самарқанд Дарбоза даҳасида дастлабки уйлар ўз эгаларини қабул қилади. Мазкур барча қулайликларга эга кўп қаватли уйларни "Тошкентқурилиш" корпорациясининг бўлинмалари тиклашмоқда.

— Келгусида барча тошкентликлар учун яхши таниш бўлган Эски шаҳар қиёфаси қандай намоён бўлади?

— Дарҳақиқат, биз асрлар давомида шаклланган Эски шаҳар тузилмасига кириб боряпмиз. Ва қайта қуриш ишларини муфассал ишланган бош режалар ва қайта қуриш концепциялари асосида босқичма-босқич, режали тарзда амалга ошириш мўлжалланяпти.

Эски шаҳарнинг янги қиёфаси гўзал ва ўзига хос бўлади. Келгусида пайдо бўладиган янги кўп ва кам қаватли бинолар шарқ услуби, тасвирий воситалар асосидаги архитектура, бўртмалик ва бошқа хусусиятларга кўра қад кўтаради. Буларнинг барчаси биргаликда Эски шаҳарга бетакрор бадиий-меъморчилик қиёфасини бахш этади. Ҳозиргача ишланган ва тузилаётган лойиҳалар чуқур ўйлаб тайёрланмоқда ва ўйлаймизки, Эски шаҳарнинг янги қиёфасида муштараклик акс этади.

Шундай қилиб пойтахтнинг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш асосида обод этиш — бу йирик шаҳарсозлик ва меъморчилик мажмуасидир. Унда лойиҳачилар, меъморлар ва қурувчиларнинг жуда уйғунликда ишлаганликлари яққол кўзга ташланиб турибди. Мутахассислар фикрларининг кенг қамровлилиги, ўзига хос тарихий ёдгорликни келажак авлод учун сақлаш лозимлигини чуқур ҳис этишлари шаҳримизнинг мазкур қисми бадиий яхлитлигини бузмасдан янги қиёфада бунёд этилишига ишонч уйғотади.

Суҳбатдош Ойдин САЛИМОВА.

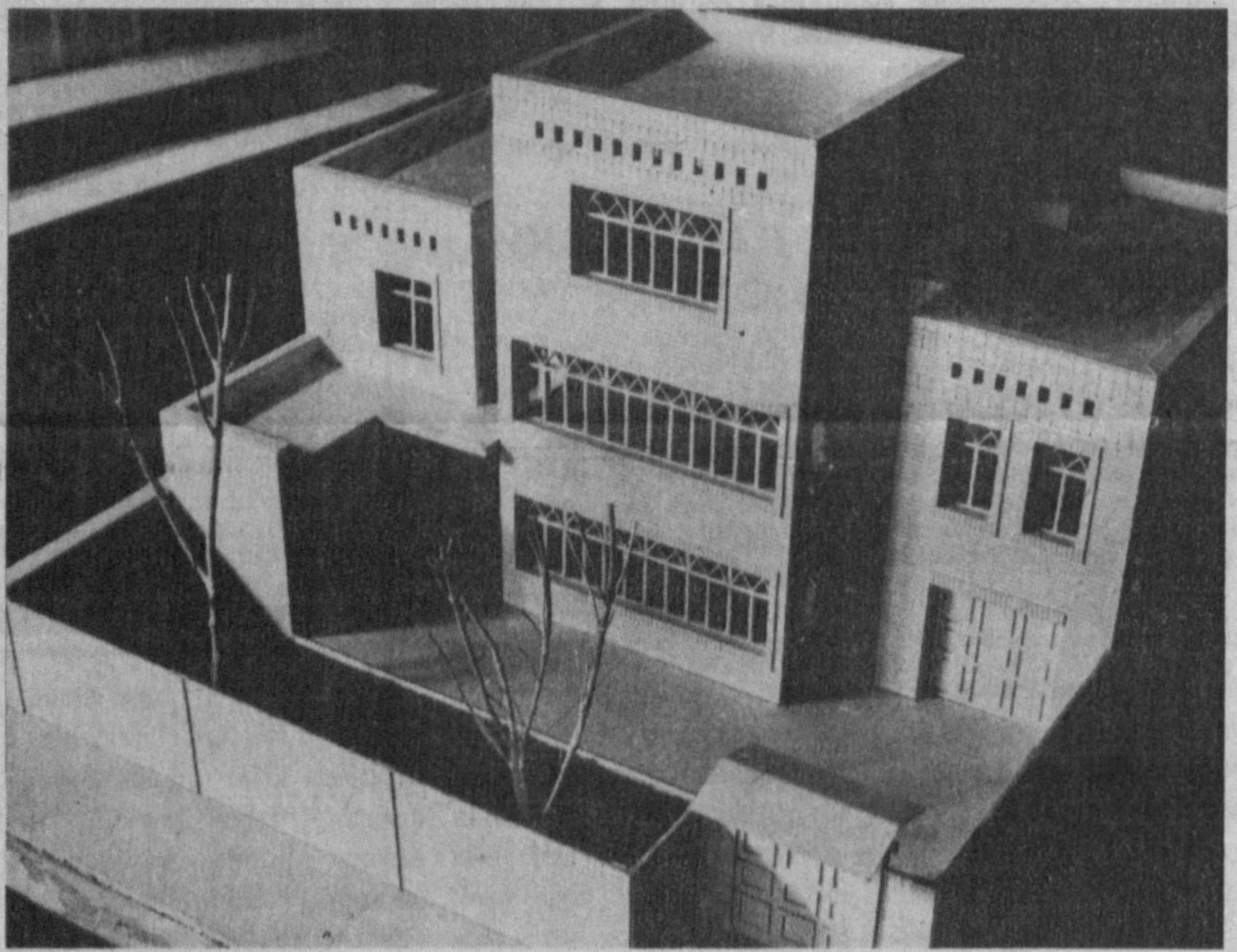

СУРАТЛАРДА: Тошкентнинг Эски шаҳар қисми учун мўлжалланган коттежлар макети.

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси пойтахтнинг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу ишда бошқа ташкилот ва муассасалар қатори "Тошкентқурилиш" давлат корпорацияси бунёдкорлари ҳам фаол иштирок этадилар. Корпорация қурувчиларининг Эски шаҳарни қайта қуриш ва обод қилишдаги ҳиссалари нималардан иборат бўлади? Мухбиримиз корпорация бошқарувининг раиси Тоҳир ЗОКИРОВ билан шу ҳақда суҳбатлашди.

ЗАМОНАВИЙ УЙЛАР ҚАД РОСТЛАЯПТИ

— Тоҳир ака, бу улкан бунёдкорлик режаларида корпорациянгиз зиммасига қандай вазифалар юкланган?

—Энди бизнинг корпорацияга келсак, юқоридаги қарорга асосан қурувчиларимиз Форобий ҳамда Чимбой-Чиғатой кўчаларини қайта қуриш билан шуғулланади. Шунингдек, 1994-1995 йиллар ичида Эски шаҳарда корпорациямиз томонидан турар жой бинолари ҳам бунёд этилади. Генерал Узоқов кўчасидаги 240 хонадонли, Ғафур Ғулом кўчасининг 17-, 18-мавзеларидаги 144 хонадонли ва шу кўчанинг Тахтапул ат офидаги 6 та уй, Беруний кўчасидаги 200 хонадонли турар жой бинолари ва бошқалар шулар жумласидандир. Умуман олганда шу муддат ичида пойтахтнинг Эски шаҳар қисмида бинокорларимиз томонидан 25 та уй қуриб битказилиши шарт. Бир сўз билан айтганда Эски шаҳардаги қуриладиган уй ва кўчалар замонамизнинг ҳамма талабларига жавоб бериши керак.

— Кўчаларни кенгайтириш учун маҳаллалардаги бир қанча уйлар бузилиши керак бўлади. Ана шу бузиладиган уйларнинг хонадон эгалари яшаш жойи билан қандай таъминланади?

— Бизга Қорасарой, Бобожонов, Форобий, Чимбой-Чиғатой, Сағбон ва бошқа кўчаларда бузилиши керак бўлган бино ва иморатларнинг ҳажми маълум. Улар 634 та. Шу уйларда яшовчи аҳолининг хоҳишига қараб уларга Ҳасанбой ва Бешқўрғондан 235 та томорқа ерлари ажратилиши мўлжалланмоқда. Қолганларга эса кўп қаватли турар жой биноларидан 1351 хонадон ажратилади. Бу кўп қаватли турар жой биноларининг қурилиши Эски шаҳарга яқин бўлган жойларда, 10 та қурилиш майдончаларида қурувчиларимиз томонидан олиб борилмоқда. Режамиз бўйича 1995 йилнинг биринчи ярмида янги турар-жой бинолари қуриб битказилиши керак.

—Бузилиши керак бўлган хонадон эгалари қачон янги уйларга кўчиб киришади?

— Корпорациямиз қурувчилари юқоридаги бинокорлик нуқталарида катта ҳажмдаги ишларни олиб бормоқда. Лойиҳа ҳужжатларини Бош меъморчилик институти ўз вақтида етказиб бермоқда. Шунинг учун кейинги йилнинг январь ойиданоқ бузиладиган уйларнинг эгалари янги иморатларга кўчиб кириши мўлжалланган. Генерал Узоқов кўчасидан тахминан 70-80 хонадон, Ниёзов кўчасидан 72 хонадон, Самарқанд Дарбозасидан 90 та хонадон, Бобур кўчасидан 36 та хонадон эгалари январь ойидан кўп қаватли уйларга кўчиб ўтишни бошлайдилар. Булардан ташқари 1995 йил мобайнида эски уйлар бузилиши ва Эски шаҳар кўчаларини қайта қуриш бошланиши билан Форобий, Фурқат, Ғафур Ғулом, Самарқанд Дарбоза, Ниёзов, Генерал Узоқов кўчаларида жойлашган аҳолига кераклича уй-жой ажратиш мўлжалланмоқда.

Ғулом ЮСУПОВ суҳбатлашди.

ЭСКИ ШАҲАР ЁШАРАДИ!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси яқинда қабул қилган "Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида"ги қарори Президентимиз ва ҳукуматимизнинг пойтахт аҳолиси тўғрисидаги доимий ғамхўрлигининг янги ёрқин намунаси бўлди.

Ушбу қарорда 1994-1995 йилларда Сағбон, Қорасарой, Форобий, Чимбой-Чиғатой, Бобожонов кўчаларида барча зарур муҳандислик шохобчаларини ўрнатган ҳолда қайта қуриш ва кенгайтириш ишларини бажариш:

эскирган ҳамда яшаш учун яроқсиз уй-жойлардан бўшаган қайта қуриш тегра идаги ер майдонларида икки-уч қаватли уйлар, маданий-маиший иншоотлар, гузарлар — маҳалла марказлари қурилишини таъминлаш:

кўрсатиб ўтилган кўчаларни қайта қуриш ва кенгайтириш теграсидаги бузилиши керак бўлган уйларда яшовчи аҳолини кўчириш учун янги уй-жойлар қурилишини амалга ошириш кўзда тутилган.

Ҳукумат бу кенг кўламли қайта қуриш ва ободончилик ишлари учун зарур миқдорда маблағ, моддий-техника воситалари ажратмоқда. Бу ишларга шаҳар қурилиш ташкилотлари билан бир қаторда республиканинг энг йирик қурилиш вазирлик ва идоралари ҳам жалб этилаётганлиги диққатга сазовордир.

Бугун-эрта Эски шаҳарни қайта қуриш ва обод қилиш режаларини амалга оширишга киришилади. Ушбу саҳифада ана шу бунёдкорлик режалари ҳақида ҳикоя қилинади.

УЗОҚ ЯҚИН БЎЛАДИ

Эски шаҳарни қайта қуриш ва обод қилиш режаларини амалга оширишда "Тошшаҳарйўловчитранс" давлат уюшмаси олдига ҳам кенг кўламли вазифалар қўйилган. Мухбиримизнинг уюшма бошқаруви раиси Равшан ФАЙЗУЛЛАЕВ билан суҳбати шу ҳақда.

— Бу ҳақда Вазирлар Маҳкамасининг қарори эълон қилинди. Лойиҳалар ишлаб чиқилди. Эндиги навбат ишга, — дейди Равшан Фатхуллаевич. — Уюшмамиз ҳозир шунга тайёргарлик кўряпти. Албатта бу хусусда аҳолининг таклиф ва мулоҳазаларини ҳисобга олиш керак бўляпти. Чунки ҳозирданоқ Форобий, Қорасарой, Сағбон, Чимбой-Чиғатой кўчаларида истиқомат қилаётган аҳолининг бир қисми Ибн Сино, Жарариқ, Белтепа, Ўриқзор даҳаларидаги янги уйларга кўчирилиши кўзда тутилган. Бу ерлардан турар жой олаётган аҳолини эски шаҳарликларнинг бир бўлаги деб тушунган ҳолда иш юритаяпмиз. Шунинг учун айтиб ўтган даҳаларимизнинг бир учини Эски шаҳар билан боғлайдиган транспорт қатновини йўлга қўйиш режасини тузаяпмиз.

Юқорида номлари зикр этилган кўчаларда 1995 йилнинг охирларига бориб троллейбуслар юра бошлайди. Йил охирига қадар йўллар қайта таъмирланади, троллейбус қатнови учун кабеллар тортилиб, симёғочлар ўрнатилади ва 128 километрлик троллейбус линияси қуриб битказилади.

— Трамвай қатновида қандай ўзгаришлар бўлади?

— Аҳолининг узоғини яқин қилиш мақсадида метронинг Ғафур Ғулом, Беруний бекатларигача трамвай йўлларини узайтиряпмиз. Қамарнисо кўчасида бошланган бир километрлик трамвай йўли яқин кунларда фойдаланишга топширилади. Куни кеча Чехиядан шартномадаги трамвайларнинг 10 тасини сотиб олдик. Янги линияларда янги трамвайлар қатнаса яхши-да. Эски шаҳар аҳолиси кўчиб бораётган даҳаларда ҳам трамвай қатнови йўлга қўйилади.

— Транспортдан транспортга ўтиб юриш ҳаммага ҳам ёқавермайди.

— Фикрингизни тушундим. Аммо 2,5 миллионлик Тошкентимиз аҳолиси учун шаҳарнинг у бошидан бу бошига қадар битта транспортда юришни таъминлаш ҳам қийин иш. Бу хусусда бизга метро ёрдам беради. Шунга кўра биз барча трамвай-троллейбус йўллари ва йўналишларини метронинг шоҳ бекатлари билан боғлаймиз.

— Равшан ака, Эски шаҳар йўналишида қатнаётган ҳозирги транспорт қатновида ҳам ўзгаришлар бўлса керак?

— Шубҳасиз. Режага кўра янги кўчалар фақат электр транспорти учун мослаштирилмоқда. Маълумки, автобусларга нисбатан троллейбуслар атроф-муҳитни зарарлантирмайди. Шунинг учун икки томонлама қатнайдиган троллейбус йўли қурамиз.

— Йўл қурилиши учун сарф қилинадиган техника ва эҳтиёт қисмлар қаердан олинади?

— Ҳозирги бозор иқтисодиётининг тақчил шароитини ҳисобга олиб барча зарур эҳтиёт қисмларни ички имкониятимиздан фойдаланиб ишлаб чиқаришга ҳаракат қиляпмиз. Шунинг учун бизга энг керак бўладиган металлни Бекобод металлургия заводидан олиш учун шартнома тузиб, йил бошидан буён у ерга 400 тоннадан зиёд темир-терсак топширдик. Улар энди бизга металл прокати беришади. Чирчиқдаги трансформатор заводи — трансформатор, "Ўзэлектроаппарат" илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси энг керакли электр жиҳозларини, "Ўзбеккабель" ҳиссадорлик жамияти эса юқори вольтли кабель симларини етказиб беришадиган бўлишди. Вагонларни таъмирлаш заводида ишга яроқсиз вагонлар таъмирланади.

— Яна қандай ишлар амалга оширилиши режалаштирилмоқда?

— Яқин кунлар ичида 250 та "Мерседес — Бенц 405 Ж" маркали янги автобуслар олиб келинади. Булар ҳам шаҳримиз аҳолисини Эски шаҳар бозори, Беруний метро бекатлари билан боғланадиган йўналишларга қўйилади. Шунингдек 3 та транспорт корхонасини қуриб битказиб, техник жиҳозлаш ва таъмирлаш ишларини янада кучайтиришни режалаяпмиз.

Хулоса қилиб айтганда Президентимиз кўрсатмалари ва ҳукуматимиз қарорларига асосан Тошкентимизнинг Эски шаҳар қисмини таъмирлаш ва ободонлаштириш ишига киришиш биринчи галдаги вазифа бўлиб турибди. Ўйлаймизки, бу йўналишда "Тошшаҳарйўловчитранс" давлат уюшмаси хизматчилари ҳам ўз зиммаларидаги вазифаларни белгиланган муддатларда шараф билан адо этадилар.

Гулзода МАМБЕТОВА ёзиб олди.

УШАЛАЁТГАН ОРЗУЛАР

Ҳамидулла ДАМИНОВ,

Собир Раҳимов туманидаги "Аллон" маҳалласи оқсоқоли:

— Яқин-яқин пайтгача Тошкентга келиб, Эски шаҳарни айланган одам учун бу ерда гўё вақт тўхтаб қолгандек туюларди. Тор, зах кўчалар, нураб кетган каталакдек гувала иморатлар. Уларда на газ, на ичимлик сув, на оқава сув тармоқлари бор. Кўчага қадам босишга юрагинг дов бермайди, машина тагида қолишинг, уст-бошингга ғилдирак остидан лой-сув сачраши ҳеч гап эмас.

Маҳалладошларимизнинг эслашича, раҳматли Шароф Рашидов КПСС Марказий Қўмитаси котибларидан бири Тошкентга келганидан фойдаланиб, уни Чорсудаги баланд бинолардан бирининг юқори қаватига бир пиёла чойга таклиф этибди. Бу баландликдан меҳмон нигоҳини Эски шаҳар харобаларига қаратиб, "Тошкентнинг бу энг катта доғини кетказиш, шаҳарнинг бу марказий қисмида ҳам аҳоли бироз қулайликларга эга бўлиши учун Марказдан катта маблағ сўраяпман", деган экан.

Минг афсуски, бу орзу-умидлар сароб бўлаверди. Гўё тарихий обидаларни сақлаш "нияти"да "бизни очиқ осмон остидаги табиий музей" билан лақиллатишди. Аҳоли эса ижтимоий адолатсизликдан қийналиб турмуш кечираверди.

Бахтимизга рўшнолик кунлар бор экан. Агар шахсан мендан бирор кимса "Мустақиллик сизга нима берди?" саволини берса, биринчи навбатда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида"ги қарорини энг муҳим далиллардан қилиб кўрсатган бўлар эдим.

Ҳақиқатан ҳам бир дўппини олиб чуқурроқ мушоҳада этиб кўрайлик. Теварак-атрофимизда нималар бўлаётганини ёдга олайлик. Ахир, ҳозир қўшни Тожикистон ёки Кавказорти республикаларида, умуман собиқ иттифоқда ана шундай улкан кўламли қайта қуриш ва ободончилик режаларини ким хаёлига келтиряпти?

Мустақил давлатимизда эса бу фақат режагина бўлиб қолмасдан, бу бунёдкорлик ишларини ақл бовар қилиб бўлмайдиган муддатларда — амалда 1995 йилнинг ўзида туғаллаш кўзда тутилган. Шахсан мен худди шундай бўлишига ишончим комил. Президентимиз ҳам, ҳукуматимиз ҳам ҳали бирор нарсани бажаришга азму қарор қилган экан, гапи иккита бўлганини эслай олмайман.

Бу ўринда салкам 1500 оилага янги уй-жойлар қуриб берибгина қолмасдан, кенг, равон ер остидан барча муҳандислик шоҳобчалари ўтадиган кўчалар, миллий услубда жуда кўркам ва қулай икки-уч қаватли уй-жойлар, гузарлар, маданий-маиший бинолар бинокорлик материаллари, моддий-техника воситалари, маблағ кескин етишмаётган бир пайтда қурилаётганини алоҳида таъкидлаш керак. Демак, давлатимиз ва ҳукуматимиз раҳбарлари Эс и шаҳарни қайта қуриш ва обод қилишни ҳозирги пайтда биринчи галдаги вазифа, деб баҳоламоқдалар.

Ана шу кенг кўламли ободончилик ишлари халқ билан бамаслаҳат амалга оширилаётганлиги ҳам таҳсинга сазовордир. Энг аввало, бу ҳудудда истиқомат қилувчи аҳолининг мўлжалланаётган қайта қуриш ва обод қилиш режалари тўғрисидаги фикр-мулоҳазаларини ўргандилар. Шундан сўнг ҳукумат ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлиги раҳбарлари бир неча бор туманимиз маҳаллаларининг оқсоқоллари, фаоллари билан бу режалар хусусида ўзаро мулоқотда бўлдилар. Улар халқнинг фотиҳасини олганларидан сўнгтина бу ишларга киришмоқдалар. Эли тўғрисида доим ғамхўр, меҳрибон бўлган ҳук матдан юрт, халқ ҳам ҳамиша рози, ундан миннатдор. Эски шаҳар аҳолисининг аксарият қисми Президентимиз Ислом Каримов, республика ҳукуматидан муносиб турмуш кечиришга шарт-шароит яратиб бераётганлари учун беҳад мамнунлар.

САҒБОН кўчасининг лойиҳалаштирилаётган кўндаланг кесими

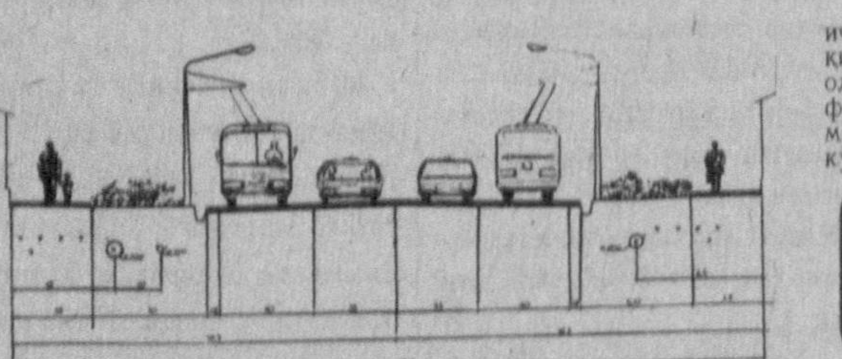

Эски шаҳарни таъмирлаш лойиҳаси бўйича транспорт йўллари, турар жой даҳалари ва бошқаларни қайта қуриш юзасидан бир қатор чора-тадбирлар мажмуи назарда тутилган. Эски шаҳарликлар янги, замонавий, барча қулайликлар билан таъмирланган даҳага эга бўладилар. Собир Раҳимов туманини йўл тармоғини такомиллаштириш режаси юзасидан қилинажак ишлар хусусида "Ўзавтойўл" концерни раиси, "Ўзтаъмирйўллойиҳа" республика лойиҳа институтининг директори Турғунбой АЗИМБОЕВга мурожаат қилдик.

Суратли лавҳа

ҚУЛАЙЛИКЛАРГА ЭГА ДАҲА

— Эски шаҳарни таъмирлаш режасини тузишда асосий эътибор нималарга қаратилди?

— Институтимиз сўнгги уч йил ичида пойтахтимизнинг эски шаҳар қисми хусусида фаол изланишлар олиб бормоқда. Биз бу даҳанинг нафақат асосий кўчалари, балки маҳаллалардаги фаол ва боши берк кўчалар, йўлаклар юзасидан ҳам жиддий ишларга қўл урдик. Бу ерда уларнинг сони 46 та. Қилинажак ишлар бўйича Беруний маҳалласи мисолида гапириш мумкин. Бу ерда умумий ҳисобда тахминан 6 километрга тенг бўлган 23 та кўча текширувимиздан ўтди. Машина ўтиши учун мўлжалланган майдоннинг ҳажми 31327 квадрат метр келади ва бу жой тўлалигича таъмирга муҳтож.

Эски шаҳарда яшаш шароитини мақтаб бўлмайди, йўллар тор, қинғир-қийшиқ, уйлар эски, энг оддий маиший қулайлик ҳам йўқ. Шунинг учун ҳам таъмирлаш ишларини тубдан олиб боришга тўғри келади. Бу жой аҳолиси бир неча ўн йиллар мобайнида ўз анъаналари, яшаш тарзи, миллий хусусиятлари каби ўзига хосликка эга. Шунга кўра эски шаҳарнинг яшаш учун қулай бўлган, қайта қурилган режасини ишлаб чиқиш учун шаҳар ва туман ҳокимликлари вакиллари, институт ходимлари бу ерда истиқомат қилаётганлар, маҳалла оқсоқоллари, фаоллари билан ўзаро маслаҳатлашиб олишди. Ана шундай узлуксиз фаолият натижасида таъмирлаш лойиҳаси пайдо бўлди ва у ҳукуматимиз томонидан тасдиқланди.

— Таъмирлаш ишлари жараёнида транспорт масаласига жиддий эътибор қаратилаётган экан...

— Транспорт тармоғи бўйича таъмирлаш ишлари икки босқичга бўлинган. Биринчи босқич ишлари деярли бошланди. У Сағбон, Қорасарой, Форобий, Чимбой, Бобожонов кўчаларини қайта қуришдан иборат. Бу кўчалар аввалига тўғриланади, кенглиги 4-7 метрдан 16 метргача оширилади. Уларнинг икки томонига ўсимликлар билан яшил безак берилади. Пиёдалар йўлкаси барпо этилади. Эндиликда бу кўчаларда коммуникация таъмирловчиларининг йўл техникаси воситаларини кўрмайсиз. Чунки улар йўл четидаги яшил зона остидан ўтказилади. Кенг кўчалар бўйлаб атроф-муҳитга зарарсиз бўлган транспорт — троллейбус юриши мўлжалланган. У Эски шаҳарни метро ҳамда марказ билан ўзаро боғлайди. Туманнинг бошқа кўчалари каби Сағбон ҳам тўғриланиб, Келесгача боради. Лойиҳани биз шундай ишлаб чиқдикки, айрим иншоотларни кўчириш каби юмушлар иложи борича камроқ бўлишига, тарихий ёдгорликлар, мустаҳкам бинолар, завод, мактаб, болалар боғчалари сингари жойларга зиён етказмасликка эришдик. Эски шаҳарни таъмирлашда "ТошНИИгенплан", "ЎзЛИИТТИ", "Тошгипрогор" каби институтлар, "Ўзсаноатфуқароқурилиш", "Ўзсувқурилиш", "Ўзавтойўл", "Тошкентқурилиш" каби ташкилотлар фаолият кўрсатишади.

Иккинчи босқич Заркайнар кўчасини таъмирлаш ва бу ердан йўл ўтказишни ўз ичига олади. Кўча автошоҳбекат билан боғланади. Шу ерда троллейбуснинг сўнгги бекатини қуриш ҳам режалаштирилган. Бундай ўзгаришлар Хадра майдони чорраҳасидаги транспорт ҳаракатини ҳам четлаб ўтмайди. Буларнинг ҳаммаси эски шаҳарликларга қулайлик яратибгина қолмай, автомашиналар ҳамда пиёдалар ҳаракати учун хавфсиз шароит туғдиради. Шаҳар ва Собир Раҳимов тумани ҳокимликлари ходимлари, ҳукумат вакиллари, мутахассислар билан бўлган учрашувда эскишаҳарликлар уларга ҳозирги иқтисодий оғир даврда таъмирлаш ишлари учун куч ва воситалар топиб беришгани сабабли ўз миннатдорчиликларини изҳор этишди. Эски шаҳарни қайта қуриш ишлари бошланди, яқин давр ичида пойтахтмиз ўзига хос хусусиятларни сақлаб қолган янги Эски шаҳарга эга бўлади.

Мажид РАХМАТОВ.

САҒБОН кўчасини қайта қуриш режаси М 1:500

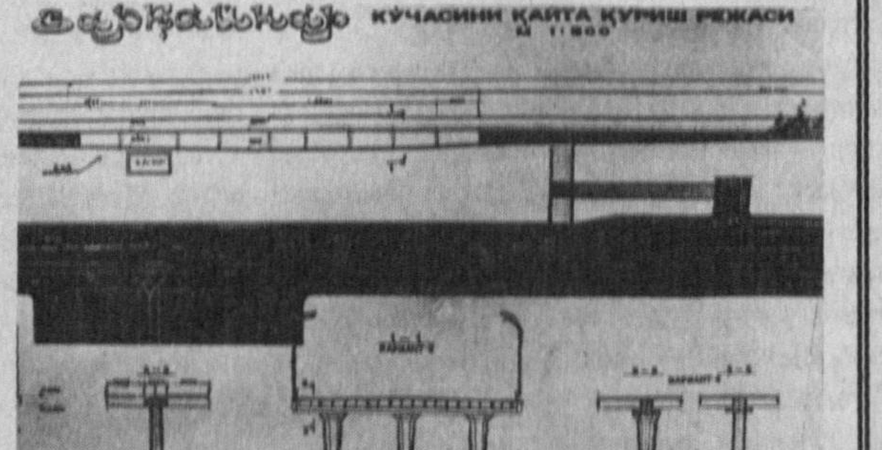

СУРАТЛАРДА: кўчаларни таъмирлаш режаси.

Виктор Багаев олган суратлар.

8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси куни

АСОСИЙ ҚОНУН ВА ЎЗБЕК МИЛЛИЙ ДАВЛАТЧИЛИГИ АНЪАНАЛАРИ

Ўзбек халқининг асрлар давомидаги орзуси — ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқига эришиш 1991 йил 31 августда ушалди. Шу куни Ўзбекистон республикасининг мустақиллиги эълон қилинди. Ўзбекистон тинч, парламент йўли билан ўзининг ҳақиқий миллий давлатчилигига эга бўлди. Шундан сўнг 1992 йил 8 декабрда Олий Кенгашнинг XII чақириқ ўн биринчи сессиясида янги Конституциянинг қабул қилиниши буюк тарихий воқеа бўлди. Чунки ҳар қандай давлатнинг, халқнинг ёки миллатнинг мустақиллиги ва дахлсизлигининг энг муҳим белгиларидан бири унинг Асосий Қонуни — Конституциясининг мавжудлигидадир.

Тарихи қарийб минг йилларга тенг ўзбек халқининг ана шундай Конституцияга эга бўлганлигига бор-йўғи икки йил бўлди. Лекин ўзбек халқи тарихида ҳам жуда кўп Конституциялар мавжуд бўлган ва улар қадимда турлича номлар билан аталган. Умуман дунёдаги қайси бир давлатнинг келиб чиқишига назар ташлар эканмиз, у қачон ташкил топса ёки мустақилликка эришса дарҳол ўзининг Асосий Қонунини ёки Конституциясини қабул қилади. Чунки бундай қонун ушбу давлатнинг мустақил амал қилиши ва ривожланишида ҳуқуқий дастур бўлиб хизмат қилади. Масалан, энг қадимги даврларда — эрамиздан олдинги IV мингинчи йилларда ташкил топган Миср давлатининг ҳам дастлабки конституциявий характердаги қонунлари бўлган. Лекин бу қонунлар Конституция деб номланмаган бўлса-да, ўзида конституцион нормаларни, қоидаларни акс эттирган. Бундай қонунларга мисол қилиб фиръавн Рамзес IIнинг армияни мустаҳкамлаш, тоифаларни белгилаш ҳақидаги қонунчилиги, эрамиздан олдинги VII асрдаги подшо Бокохороснинг 8 китобидан иборат қонунлар тўпламини кўрсатишимиз мумкин. Худди шунингдек, эрамиздан олдинги III мингинчи йилларда Фрот ва Дажла дарёлари оралиғида ташкил топган Бобил давлатида подшо Хамурабби даврида (эрамиздан олдинги 1792-1750 йиллар) унинг қонунлари мазкур давлатнинг энг Асосий Қонуни ҳисобланган. Унда давлат ва фуқаролар ҳамда фуқароларнинг ўзаро муносабатлари тартибга солинган. Хамурабби қонунларининг кириш қисмида ушбу қонунни чиқаришдан мақсад мамлакатда адолат ўрнатишдир дейилади. Жаҳон Конституциявий ва қонунчилик тарихий тажрибасидан бу каби мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Тарихда ўзбек давлатининг Асосий Қонуни буюк бобомиз соҳибқирон Амир Темур номи билан боғлиқдир. 1369 йил 8 апрелда Балхда йиғилган миллат мажлиси — Қурултойда Амир Темур Мовароуннаҳрнинг ягона ҳокими этиб сайланган ва тез орада Ўрта Осиёда қудратли марказлашган давлатга асос солган. Унинг томонидан яратилган давлатни бошқаришдаги Асосий Қонун — "Темур тузуклари" оламшумул-тарихий аҳамиятга эга ҳуқуқий ҳужжатдир. Ҳозирги кунда ҳам бу асарнинг аҳамияти сақланиб қолган бўлиб, уни жуда кўп хорижий давлатлар, жумладан, Англия, Франция, АҚШ, Дания, Эрон, Ҳиндистон, Туркия, Миср, Яман ва бошқа давлатларда зўр қизиқиш билан ўрганишади. "Тузуклар"да давлат бошқарилишининг ташкил этилиши ва "одил судлов"ни амалга оширилишига алоҳида эътибор берилган. Унда давлатнинг дахлсизлигини ҳимоя қилиш, амир ҳокимиятининг суверенлиги, вазирларнинг бурчлари ва вазифалари, улуслар амирлари ва туманлар ҳокимларининг бурчлари, давлат хавфсизлигини, жамоат тартибини ва мамлакатдаги тинчликни ҳимоя қилиш, аҳолидан олинадиган солиқларнинг миқдорлари, қўшинлар бошлиқларининг тайинланиши, мансаб кўтарилишлари ва мукофотланишлари ва ҳоказолар ҳақида мукаммал қоидалар баён этилади. Ҳеч шубҳа йўкки, мазкур ҳужжат ўз даврининг Асосий Қонуни — Конституцион ҳужжати бўлган.

Ўзбекистон тарихининг кейинги даврларида ҳам алоҳида-алоҳида мустақил давлатлар ва уларнинг асосий Қонунлари мавжуд бўлганлиги маълум. Бунда айниқса, XVI асрнинг бошларида вужудга келган Бухоро ва Хива, кейинчалик ташкил топган Қўқон хонликлари назарда тутилмоқда.

Бироқ юртимиз тарихида ўзгача шаклдаги, ўзгача мазмундаги Конституциялар мавжуд бўлганлигини ҳам биламиз. Россиядаги Октябрь давлат тўнтарилиши натижасида Ўрта Осиёдаги мустамлака ўлкаларида ҳам совет ҳокимиятлари ўрнатилганидан сўнг юртимизда "большевистик қонунлар ва идора усули" жорий қилинган. Жумладан, Туркистонда 1918 йилда совет ҳокимияти ўрнатилиб, шу йилиёқ Конституция қабул қилинган. Кейинрок, 1920 йилда янгиси ишлаб чиқилиб, жорий этилган. Хоразм ва Бухорода ҳам совет ҳокимияти ўрнатилиб, 1920-1921 йилларда уларнинг Конституциялари ишлаб чиқилган ва кўп вақт ўтмай, 1923-24 йилларда бириникига ўзгартишлар киритилган, иккинчисиники янгиланган. Лекин юқорида кўрсатилган Конституцияларнинг барчаси Россиянинг 1918 йилги Конституциясининг бир нусхаси бўлган эди, десак унчалик янглишмаймиз. Ушбу Конституцияларда "халқларни ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи"дан, мустақиллик, суверенитет белгиларидан асар ҳам йўқ эди.

Ўзбек халқининг яқин ўтмишига мурожаат қилсак яна бир қанча Конституциялар ўйлаб топилганлигининг гувоҳи бўламиз. 1924 йилда гўёки мустақил, суверен Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси барпо этилиб, 1927 йилда унинг биринчи Конституцияси қабул қилинган. Шубҳа йўқки, мустамлакачилик тизими замонавий услублар билан ниқобланган. Кейинчалик эса 1937, 1938 йилларда яна янги Конституциялар ишлаб чиқилган. Лекин ушбу Конституцияларнинг ҳаммаси собиқ СССРнинг 1924, 1936 ва 1977 йиллардаги Конституцияларидан кўчирма эди, холос.

Ўзбекистон Республикасининг 1992 йилда қабул қилинган биринчи Конституцияси ўз мақсади, мазмуни ва моҳияти жиҳатидан тамомила янги ҳужжатдир. У ҳеч қандай ташқи таъсирсиз, бирон-бир нуфузли давлатнинг аралашувисиз, юртимизнинг ички табиий-жўғрофий, маданий-иқтисодий ва миллий-ирқий хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда мустақил равишда ишлаб чиқилган ва қабул қилинган Асосий Қонунимиздир.

Ҳар қандай қонун, жумладан Асосий Қонун ҳам қачонки келажакда ўзгартиришлар ва қўшимчаларга кўп муҳтож бўлмаса, у мустаҳкам бўлади, халқ олдида обрў-эътиборга сазовор бўлиб, узоқ яшайди.

Биз зўр мамнуният билан эътироф этишимиз мумкинки, жаҳон мамлакатлари Конституциявий қурилиш тажрибасига улкан ҳисса қўша оладиган, ўзининг халқчиллиги билан дунёга танилиб бораётган Конституциямиз анча мукаммалдир. Бу шуни англатадики, Асосий Қонунимиз жамиятимизнинг барча томонларини тўлиқ қамраб олган ва ҳаётга тобора чуқур сингиб, давлатимизнинг буюк келажаги учун ҳақиқий ҳуқуқий дастур бўлиб хизмат қилмоқда.

Шуни айтиб ўтиш жоизки, юртимизнинг ушбу оламшумул ҳужжати бирданига вужудга келмади. У ўзида ўзбек халқининг узоқ ўтмишида оғир ва машаққатли синовлардан ўтиб, шаклланиб, сайқаллашиб келган ғоят чуқур ва сермазмун анъаналарини мужассамлаштирди ҳамда асрлар давомида мисқоллаб қўлга киритган ютуқларини акс эттирди. Конституцияда мустаҳкамланган давлат бошқаруви масалаларини кўриб чиқадиган бўлсак, унда ўзбек миллий давлатчилигининг кўпгина қадимий, диққатга сазовор анъаналари, удумлари давом эттирилганлигини кузатиш мумкин. Аввало, Конституциянинг 4-моддасидаёқ Ўзбекистон Республикаси ўз ҳудудида истиқомат қилувчи барча миллат ва элатларнинг тиллари, урф-одатлари ва анъаналари ҳурмат қилинишини таъминлайди, уларнинг ривожланиши учун шароит яратади, деб белгиланиши бежиз эмас. Конституциянинг III бобида мустаҳкамланган Конституция ва қонунларнинг устунлиги принципи қадимги даврлардаги давлатларда ҳам мавжуд бўлган. Масалан, подшо Доронинг ёзувларида кўрсатиладики, у томондан ўрнатилган "қонун" унинг давлатига кирган мамлакатни ушлаб турган ва бу "қонун" нуфузи юксак бўлган. Улуғ Амир Темур ҳам қонунни ҳамма нарсадан устун қўйган. Унинг даврида шароит, яъни мусулмон ҳуқуқи ва унинг асосида вужудга келган "Темур тузуклари" асосий ҳуқуқ манбалари ҳисобланиб, уларга амал қилиниши сўзсиз мажбурий эди. Темур ўз "тузуклари"да қонунда кўрсатилган ҳоллардан ташқари, бошқа қўшимча тарзда, аҳолидан ҳеч қандай "олиқ-солиқ" талаб қилинмаслигини кўрсатади. "Тузуклар"да давлат бошқарувининг мукаммал тизими ўрнатилиб, ҳар бир давлат органларининг, мансабдор шахсларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари аниқ белгилаб қўйилган. Унда кўрсатилган жамиятнинг юқори қатлами вакилларидан иборат мажлис, тор доирада Темур маслаҳатчилари билан ўтказиладиган кенгаш, марказий бошқарув идоралари ҳисобланган девонбеги бошчилигидаги девонхона, вазирлар, маҳаллий жойларда бошқарувни амалга оширувчи вилоятларнинг ҳокимлари — валилар, ўлкаларнинг бошлиқлари — беклар ва шаҳарларнинг ҳукмдорлари — ҳокимлар ва бошқа бир қанча давлат идораларининг ташкил этилиши ва фаолияти қоидаларидан маълум маънода Ўзбекистон Республикасининг Конституциясини ишлаб чиқишда фойдаланилган дейишга асослар бор.

Бизнинг бундай қиёслашимиздан мақсад шуки, Ўзбекистон Республикасининг амалдаги Конституцияси ҳеч бир давлатнинг Конституциясидан кўчириб олинмаган ёки уларга тақлид қилинмаган. У шубҳасиз, жаҳон мамлакатлари конституциявий қурилиш тажрибасини ўрганиш асосида ва ўзбек миллий давлатчилиги анъаналарини янада ривожлантирилиши негизида вужудга келди.

Конституциянинг қанчалик демократик, халқчил эканлигини фақат унинг туб мазмуни ва холис кишиларгина тўғри изоҳлаши мумкин. Шу ўринда мен ўтган йили Ўзбекистонга меҳмон бўлиб келган француз ҳуқуқшунос олими Оливье Шмидтнинг Тошкент Давлат юридик институти жамоаси билан бўлган учрашуви чоғида айтган қуйидаги сўзларини фикрингизга ҳавола қилмоқчиман: "Ўзбекистоннинг янги Конституцияси ўзининг ихчам тузилганлиги, сермазмунлилиги, жуда кўп ўзига хос миллий хусусиятлари билан ажралиб туради ва жаҳондаги биронта давлатнинг Конституциясига айнан ўхшамайди. Ишончим комилки, у дунёдаги энг демократик Конституциялардан биридир". Умуман жуда кўп хорижий давлатларда Ўзбекистон Конституцияси зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда ва ижобий баҳоланмоқда. Айтиш мумкинки, ўзбек халқининг ҳақиқий турмуш тарзини, келажагини бугун дунёга яқиндан танитмоқда.

Эндиликда улуғ Ватанимизнинг ҳар бир "Элим деб, юртим деб ёниб яшовчи" кишиларининг муҳим вазифаларидан бири давлатимизнинг кўрки бўлмиш Асосий Қонунини чуқур ўрганиб, тарғиб қилиш ва ҳаётга тадбиқ этишдир.

Ҳайдарали МУҲАМЕДОВ,
Тошкент Давлат юридик институти ўқитувчиси.

Абдулла Қодирийнинг 100 йиллигига

АСРЛАРГА ҲАМНАФАС ИЖОД

Дил тубидан

ҚУТЛУҒ АБАДИЯТ

Мен сизни жуда кўп марта кўрганман. Ҳамиша олдинга нигоҳингизни қадаб, ҳорғин қадам ташлардингиз.

— Қаердан келяпсиз? — деб сўрасам,

— Олисдан. 30-йиллардан, — деб жавоб берардингиз.

— Қаерга кетяпсиз? — деган саволимга эса:

— Абадиятга, — деб жавоб берардингиз.

Бугун мен ўша сиз босиб ўтган олис йўлларингизга бир бор назар ташлашга жазм этдим.

30-йилларнинг чағир тошли сўқмоқлари худди кўзларимга ботгудек эди. Ҳар битта тошидан, ҳар битта муюлишидан даҳшат ёғилиб турарди. Сиз ана шу йўллардан мардона ўтиб келдингиз, бу йўлларнинг, бу йилларнинг таърифини келтиришга тилим айланмайди. Тилим бойланади. Сизку ўша йилларни, ўша йўлларни, ўша "вафодор" дўстларни яшадингиз. Биз эса ҳатто эслашга журъатимиз гоҳ етиб, гоҳ етмайди.

Кейин сизни 40-йилларда ҳам кўрдим. Кўзларингизда ғусса, юрагингизда чексиз ғам, елвагай келар эдингиз.

— Қаёққа? — деган саволимга яна:

— Абадиятга, — деб жавоб бердингиз.

Жабҳаларда эса шиддатли жанглар борарди. Не-не навқирон йигитлар жон фидо қилардилар. Улар юртимизнинг асл фарзандлари эди.

Мен сизни 50-йилларда ҳам кўрдим. Яна ўша ғуссали кўзлар. Яна ўша табассум излари кўринмайдиган чеҳра. Яна ўша қорасидан оқи кўп сочлар.

—Бу гал ҳам "қаёққа?" — деган саволимга:

— Абадиятга, — деб жавоб бердингиз.

Ўшанда сизнинг жавобингизнинг асл маъносига тушуниб етмаган эканман. Уни тушуниб етишим учун яна ўнлаб йиллар сиз билан учрашишимга, сиз билан савол-жавоб қилишимга тўғри келди. Сиз излаган абадият мустақиллик, озодлик эканини ниҳоят англаб етдим. Сиз бунгача қанчалар йўлларни босиб ўтдингиз. Номингизни тилга олишни ман этдилар. Сиз юракларда яшайвердингиз. Китобингизни ўқишни ман этдилар. Сиз эса тилимизда яшадингиз, хотиримизда яшадингиз.

Сиз ҳар кўрганимда гоҳ Отабек бўлиб, гоҳ Анвар бўлиб, "Адолат қаерда?" деб сўрадингиз. Адолат ҳақиқатда экан. Сизнинг қалбингизда барқ уриб турган ўша манзил — абадиятни ёзган ҳар бир сатрингизда бизга борган сари яқин келтирган бўлсангиз, не ажаб!

Ниҳоят сизни бугун яна кўрдим, муҳтарам зот! Сиз олис уфқларга нурли нигоҳингизни қадаб мағрур турардингиз.

— Қаёққа? — деган саволимга бу гал:

— Мен кўзлаган манзилимга — абадий истиқлолимга етиб келдим, — дедингиз.

Бугун сизни юз ёшга кирганингиз билан табриклайман. Лекин сиз абадий ёш бўлиб қолгансиз. Яна юзлаб йиллар ўтар, лекин улар сизни асло қаритолмайди.

— Қаёққа қараяпсиз? — деган саволимга эса:

— Келажакка, нурли келажакка! — деб ҳушҳоллик билан жавоб бердингиз.

— Сиз кимсиз? — деб сўрадим. — Нима қудратингиз борки, йиллар сизни маҳв этолмайди?

Сиз менга қараб табассум билан боқдингизда:

— Мен шу халқнинг, шу ватаннинг фарзандиман! Шу халқнинг бахтини куйлаган, куйлаб тўёлмаган Абдулла Қодирийман, — дедингиз.

Муҳтарам устоз! Сизнинг куйлаб тўёлмаган истиқлол номли бахтингиз бугун сиздек куйчисини қайтадан топди. Энди асло сиздан айру тушмаяжак! Боқий абадиятингиз қутлуғ бўлсин!

Темур УБАЙДУЛЛО.

БАҒИШЛОВ

Оламга йиғлаб келиб, йиғлаб кетди Қодирий,
Қатағон ўқларини заҳмин тортди Қодирий.
Китоблари лахта қону зардоб ютди Қодирий,
Сўнмас руҳи йиллардан омон ўтди Қодирий.

Мардонавор юртсеварлар байроқдори эди у,
Истиқлолга интизорлар интизори эди у.
Туркистонга фидоларнинг фидокори эди у.
Келажакка кўп интиқ норлар нори эди у.

Ёвуз замон кўпларнинг қанотини қайирди,
Боғи-роғлар бағрида зоғу қузғун сайради.
Устозим Қодирийни жисман биздан айирди,
Билмам шундоқ инсоннинг гуноҳлари на эрди?

Қалбин дурин кўзга суртиб, беун-беун бўзлайман,
Соғинчимни Отабек, Анварларга сўзлайман.
Аё устоз шаҳримдан изингизни излайман,
Тополмайман, изтиробда дил-бағримни тузлайман.

Муқаддасдир сиз яратган оташ мисол муҳаббат,
Яшнаётир юртга, ёрга, садоқатга садоқат,
Асло сўнмас оташин руҳ, ёнаверар то абад.
Сизни ютган аждаҳо ўзи ўлди оқибат.

Отабегу Анвар эрур марду жасур ҳар ўғлон,
Кумуш, Раъно эмасму орли, пок ҳар қиз-жувон!
Зукко Юсуфбек ҳожи — етакчи ҳар отахон,
Улар бирмас, ўнмас, юзмас, минг-минглабдир бегумон.

Сиз кутгандек юрдик олға, эркни маҳкамлаш сари,
Туронга жон тикиб, дадил қадам босдик илгари.
Юрагимга таржимон бўлди қўлимда созим,
Шу қасидам сизга мендан таъзим бўлсин, устозим!

Рўзи ҚОДИРИЙ.

ЁЗУВЧИ САНЪАТИ

Аёнки, инсон муаммоси Шарқ шоирлари ва ёзувчилари ижодида қадимдан муҳим ўрин эгаллаб келган. Инсонни билимли, оқил, маънавий етук бир қиёфада кўриш инсонпарвар адибларимизнинг азалий орзуси эди. Бироқ бу масала ҳеч бир адибда Абдулла Қодирий ижодида бўлгани каби бўртиб кўзга ташланмайди.

Адибнинг қайси бир асарини олиб қарамайлик, унда инсон хислатлари, зийнати ва табиати, аъмол ва ниятлари ҳақида теран фикрлар юритилганининг шоҳиди бўламиз. У қайноқ ижодий ишлари билан ҳам, амалий-ижтимоий фаолияти билан ҳам одамларни тарбиялаш, улардаги одамийлик фазилатларини юксалтириш учун курашади. Айниқса, улуғ адибимизнинг фалсафий-ахлоқий қарашлари ойнаси "Ўтган кунлар" ва умрининг охирида ўзига хос панднома усулида битилган "Меҳробдан чаён" романларида мазкур масала кенг муҳокама мавзуига айлантирилади.

Адиб Абдулла Қодирийнинг комил эътиқодига кўра, киши қайси табақа ёки тоифага мансублиги, қандай амал-лавозимни эгаллашидан қатъи назар, у аввало чин маънода ўзлигини таниган инсон — ҳам хулқу одоби, ҳам ички дунёси билан дилбар ва маҳбуб бўлиши керак.

Биз жуда яхши биламизки, "Ўтган кунлар" Абдулла Қодирийга катта шуҳрат келтирди. Ундан кейин Абдулла Қодирий ўзининг журналистик фаолиятига кўп вақт ажратди ва шу ерда, назаримизда, яратиладиган янги йирик асар режалари устида иш олиб борди. Эҳтимол, адиб кўп замонларни ва мавзуларни хаёлидан ўтказгандир. Бироқ нимагадир уни яна тарих, адиб яшаган даврга нисбатан яқин ўтмиш тарихи жалб қилди. Худди шу даврни акс эттирган "Ўтган кунлар" ёзувчи назарида яқин ўтмишнинг ҳамма томонларини, китобхонларга етказиши керак бўлган барча қирраларини қамраб олмагандек кўринди.

Айтишимиз мумкинки, "Меҳробдан чаён"даги ҳаёт тасвирлари ҳам, тасвирланган давр ҳам "Ўтган кунлар"даги билан бир хил бўлишига қарамасдан Абдулла Қодирий бу асарида дастлабки романдаги бирор мотив, бирор жумбоқни ва ёки бирор образ ёхуд воқеани такрорламайди. "Меҳробдан чаён" ўзининг ҳамма жиҳатлари билан ўзбек адабиёти тарихида майдонга келган янги воқеа эди.

Китобхонларимиз бу ерда масаланинг бошқа бир томони ҳам борлигини эсидан чиқариши керак эмас. "Ўтган кунлар" кўпроқ ҳоким синф, яъни ўзига тўқлар табақасига мансуб бўлган қаҳрамонлар ҳаётини акс эттиради. Худди шу жиҳатдан Абдулла Қодирий халқ ҳаётини акс эттиришда ўзини қарздор ҳисоблар эди. Шу қарзни ўрнига қўйиш маъносида у "Меҳробдан чаён" романида пастки ва ўрта табақа вакиллари ҳаётини акс эттиришни лозим кўрди.

Адиб бу романда ҳар хил йўллар билан асосий қаҳрамонлар мантиқини — уларнинг нимага қобил ва нималарга ноқобил эканини асослашга эътибор беради. Мана, Солиҳ Маҳдум. Бир кўрганда топиш-тутишда унинг ишлари ёмон эмасдек, аммо бошқаларга таққослаганда унинг топган-тутгани бир мударрисникидан кам эмас. Аммо ўз характер хусусиятларига кўра Маҳдум анча хасис, етарли даражада таъмагир, ҳатто бироз ичи қоралиги ҳам бор. Адиб Солиҳ Маҳдумнинг бу жиҳатларини тасвирлашда сатирик услублардан ҳам фойдаланади...

Романнинг биринчи бобини бир эслаб кўринг-а, эшикдан Солиҳ Маҳдум анча яхши кайфиятда: одатда доим ҳам қилабермайдиган бир ишни қилади — анчагина чиқимдор бўлиб яхши овқатлик харажат қилиб келади, хотини ва қизига ҳамишагидан яхши муомала қилади. Кейинроқ англаб қараганимизда унинг бу хатти-ҳаракатлари, куйиб-пишиб харажат қилишлари, уйда ўзини тутиши Анварнинг янги мансабга кўтарилиши хабарини эшитиши билан боғлиқ экан. Бу билан китобхонларимиз олдида Солиҳ Маҳдум характер-хислатларига хос ҳаракатлар бир қадар мустаҳкамланса, иккинчи жиҳатдан Анвар характерига хос олижаноб хислатлар улуғланади.

"Меҳробдан чаён" сингари асарларни яратиш санъат, албатта. Бироқ асарнинг умум мазмунини яратган жумбоқларни ҳал этиб, образлар кўламидан келиб чиқадиган асосий мазмунни якунлаб, маънодор ечим топиш ёзувчилик санъатининг энг мураккаб масъулияти ва энг юқори босқичидир.

Мирбаҳодир БАДАЛОВ,
педагогика фанлари номзоди.

СУРАТДА: Ўзбекистон халқ рассоми Алишер Мирзаевнинг "Ўтган кунлар" романига ишлаган суратидан кўчирма.

Мозийга бир назар

ОТАБЕКНИ КИМ ЎЙНАРКИН?

1933—1934 йилларда бўлса керак, дадам бир кун:

— "Ўтган кунлар"ни кино қилишмоқчи...,— деб қолдилар.

Мен сўрадим

— Отабек ролини ким ўйнаркин?

— Ҳали маълум эмас, — дедилар у киши ва кулиб қўшиб қўйдилар, — артист бўлганимда эди, Отабек ролини ўзим ўйнардим.

— Нега?

— Негаки, Отабек характерини мендан яхши билувчи йўқ...

* * *

Бир кун уйимизда шундай воқеа рўй берди: ойим, одатимизча, эрталабки чойни бибимнинг уйига ҳозирлади-да, эрта туриб ёзиб ўтирган дадамни чойга чақиргани кириб кетди. Биз дастурхон теварагида унинг чиқишини кутамиз... Бир вақт ойим негадир индамай чиқди-да, ўтириб бизга чой қуйиб бера бошлади.

— Абдуллани чақирдингми, Раҳбар? — дадам чиқавермагач, ойимдан сўради бибим.

— Йўқ.

— Нега?

— Ўғлингиз йиғлаб ўтирибдилар, — деди ойим.

Бибим бечора сакраб ўрнидан туриб дадамнинг уйига йўл олди. Кап-катта кишининг йиғлашидан ҳайратга келиб мен ҳам бибим ортидан эргашдим. Кирсак, дарҳақиқат, у юм-юм йиғлар, курсига тирсакланиб олиб тўхтовсиз ёзар эди. Бибим дадамнинг бу ҳолига бироз қараб турди-да, бир нарсани тушунди шекилли, индамай мени бошлаб орқасига қайтди ва ўтириб чойини ича бошлади. Мен бибимдан сўрадим:

— Она, дадам нега йиғлаяптилар?..

— Дадангжинни бўлиб қолибди... — жавоб қилди бибим ва бошқа сўз айтмади.

Кейинчалик англасам, ўшанда ўз севикли қаҳрамони Кумушнинг ўлими пайти тасвирини ёзаётган экан.

Ҳабибулла ҚОДИРИЙ.

Шахсий фикр

ЭКРАНДАГИ УМР ДАВОМ ЭТАДИМИ?

Абдулла Қодирий бунёд этган олам билан ҳар гал танишарканман, кўз ўнгимдан кинокадрлар кетма-кет ўтгандек бўлади. Кумушнинг меҳрини кўргандек, Зайнабнингноласини эшитгандек, Отабекнинг қайғусини ҳис этгандек бўламан. Раънонинг севгиси ва иродаси, Анварнинг эҳтироси, маънавияти мафтун этади-қўяди мени.

Қани энди шу образлар экранга кўчса, кўчганида ҳам барча фазилатларини сақлаб қолса. Йўлдош Аъзамовнинг икки фильми "Ўтган кунлар" ва "Меҳробдан чаён"да севикли адибнинг ўйлари, изтироблари, севги-садоқат тўғрисида гоҳ эҳтирос билан, гоҳ лирик психологик тарзда айтган жўшқин сўзларини тўла ифода этишга имкони бўлмади. Асарларнинг метражи ҳам романларнинг ҳажмига тўғри келмади...

Мазкур кинотасмаларнинг айрим ютуқларини, тажрибасини, кўпроқ уларнинг сабоқларини ёдда сақлаб, кўп қисмли бадиий фильмлар суратга олинишидан миллионлар умидвор.

Маҳлиё МИРСОАТОВА.

Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун

"НЕПТУН" ЁНИДАГИ "КАМОЛА"

(Суратли лавҳа)

"Яккасарой" умумий овқатланиш акционерлик бирлашмасининг улгуржи-савдо ишлаб чиқариш жамоа бирлашмасига айлантирилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин шу қисқа муддат ичида бирлашманинг иш фаолияти янгилик томон тубдан ўзгарди. Хусусийлаштирилиб, ўз эгасини топган ошхоналарда тайёрланаётган таомлар сифати яхшиланди. Уларнинг миқдори ҳам ошди. Таомхоналарни барча керакли маҳсулотлар билан таъминлаш, овқатларни сифатли тайёрлаш учун астойдил ҳаракат қилинмоқда. Натижада бир вақтлар ҳувуллаган ошхоналар яна гавжумлашмоқда.

— Ҳозирги иқтисодий тақчиллик даврида олдинги иш услубимиз тўғри келмай қолди. Энди хўранда дуч келган ошхонага киравермайди. У фақат ўзи ёқтирган, овқати манзур бўладиган ошхонага боради. Гарчи, таомлар бироз қимматроқ бўлсада, лекин сифатидан рози бўлиб чиқиб кетади,— дейди бирлашма раиси Ҳожибек Ўрмонов.— Биз ўз ишимизни мана шунга мослаштиряпмиз.

Дарҳақиқат бирлашма мавжуд ошхоналар сонини кўпайтириш, замон талабига жавоб берадиган янги-янги савдо нуқталарини бунёд этиш ишига алоҳида эътибор бермоқда. Фикримизнинг далили сифатида бир-иккита мисол келтирмоқчимиз.

Жанубий вокзалдан Сергели томон 150-200 метрлар чамаси юрилса, ўнг томонда тепалик, унинг пастида эса атрофи дарахтлар билан ўралган ташландиқ жой бўларди. Бирлашма мана шу фойдаланилмай ётган жойга чойхона ва ошхона қуриш истаги билан Яккасарой ҳокимлигига мурожаат қилди. Бу ерда ушбу таклифга бажонидил розилик билдиришди. Тўғри-да, бўш, бекор, қаровсиз ётган жой ободонлашгани яхши. Бу таклиф айниқса, шу яқин ўртада жойлашган "Яккасарой" маҳалласи оқсоқолларига ҳамда ғишт заводи ишчиларига маъқул тушди. Шу баҳона қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Бунёдкорликни "Тошкентсавдо" концернига қарашли хўжалик ҳисобидаги 2-қурилиш корхонаси қурувчилари олиб боришди. Бу хайрли иш олти ойда бўй кўрсатди. Шундай қилиб, 120 ўринли "Давронбек" ошхона-чойхонаси қуриб битказилди.

— Бу ерда қурилишни ҳали давом эттирамиз,— дейди Ҳожибек Ўрмонов. — Боғ яратамиз. Унинг атрофига чойхўрлар учун каравотлар қўйилади.

Жанубий вокзалдан тўқимачилик комбинати томон бир бекатгача юриб, яна бир янгиликка дуч келдик. У ерда жойлашган "Нептун" қаҳвахонаси ёнгинасида "Камола" дўкони қад кўтарибди. Умуман, ошхоналар тресги фаолиятида савдо дўконининг бўлиши янгилик эди.

— Янги усул бизга бундай қулайликларни ҳам берди,— дейди Ҳожибек Ўрмонов.— Энди биз нафақат ошхона, балки савдо дўконлари қуриш ва унинг фаолиятидан фойдаланишимиз ҳам мумкин. Мана шу сизлар кўриб турган "Камола" дўкони деярли ҳашар йўли билан қурилди. Пётр Александрович Тетров бошлиқ қурилиш бригадамизни ишга солдик, шлакоблок тайёрловчи цехимиз ғишт етказиб берди. Мана кўриб турибсизки, бугун дўкон харидорлар хизматига шай турибди. Унда бир неча бўлимлар мавжуд. Масалан, мебель, маданий маҳсулотлар, кийим-кечак, озиқ-овқат, турли ичимликлар бўлимлари шулар жумласидандир.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: янги қурилиб, фойдаланишга топширилган чойхона, дўконнинг умумий кўринишлари.

Спорт

СОВРИНДОРЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Ҳа, дарҳақиқат ўзбекистонлик спортчиларнинг Хиросимадаги XII Осиё ўйинларидаги улкан муваффақиятларини қутлаш маросимлари давом этмоқда. Жумладан, куни кеча "Меҳнат ўринбосарлари" спорт жамиятида ҳам XII Осиё ўйинлари совриндорлари — оғир атлетикачилар Дмитрий Фролов ҳамда Игор Халиловлар билан учрашув ўтказилди.

Етакчи спортчиларимизни "Меҳнат ўринбосарлари" спорт жамияти марказий кенгаши раиси М. Ҳайдаров, Ўзбекистон халқ таълими вазирлиги жисмоний тарбия ва спорт бўлими бошлиғи Р. Саломовлар чин кўнгилдан муборакбод этишди. Сўнг Д. Фролов ва И. Халиловларга фахрий ёрлиқлар ва пул мукофотлари топширилди.

Даврон НУРМАТОВ.

СУРАТЛАРДА: Д. Фролов (чапда) ва И. Халилов ҳамда устоз Л. Дигайларга эсдалик совғалари топширилмоқда.

Ҳаким Солиҳов олган сурат.

Турфа олам

"ЮЛДУЗЛАР" МАНЗИЛИ

Майами (Флорида штати)да "Голливуд сайёраси" деб номланган янги ресторан очилди. Бу номдаги ресторанлар АҚШнинг турли жойларида кўплаб ташкил қилиняпти. Кино суратлари билан ўзига хос тахайюл безакли бундай оромгоҳларни кино юлдузлари Шварценеггер, Сталлоне, Уилисс ва Мурлар ўйлаб топишган. Улар биргаликда бу ресторанларнинг хўжайинлари ҳам ҳисобланадилар. Навбатдаги "сайёра"нинг очилишида юқоридаги "юлдуз"лар билан биргаликда Голливуднинг Синди Крауфорд, Денни Гловер, Стивен Бауэр ва бошқа кўплаб машҳур "юлдуз"лари ҳам иштирок этишди. Айниқса, ўзининг қудратли "Харлей" мотоциклида тантанага етиб келган Жан Клод Ван Дамм ҳамманинг эътиборини тортди.

ҚАТТИҚҚЎЛ ЗОБИТЛАР

Бундесвернинг икки зобити қўшиндаги ахлоқий меъёрларни бузганликлари учун унвонларидан бир поғона пасайтирилди. Берлин судининг ҳарбий машқлар чоғида кўриб чиққан можароли иши ана шундай якунланди. Зўравон зобитлар қўл остидаги аскарларини... тупроқ ошашга мажбурлаганлар. "Бир пайтлар биз ҳам ана шундай тарбиявий жараённи бошдан кечирганмиз",— дея қилмишларини оқлашга уринишди зобитлар.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ тайёрлади.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ • ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ • ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖАМҒАРМА БАНКИ • ЎЗБЕКБИРЛАШУВ • ЎЗБЕКСАВДО

1994 йилги "СОВҒА" лотереясини чиқарди

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ 1994 ЙИЛ 28–29 ДЕКАБРДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛАДИ

"СОВҒА" лотереяси - бу Сизнинг орзуингиз! Бунақаси ҳали бўлмаган.

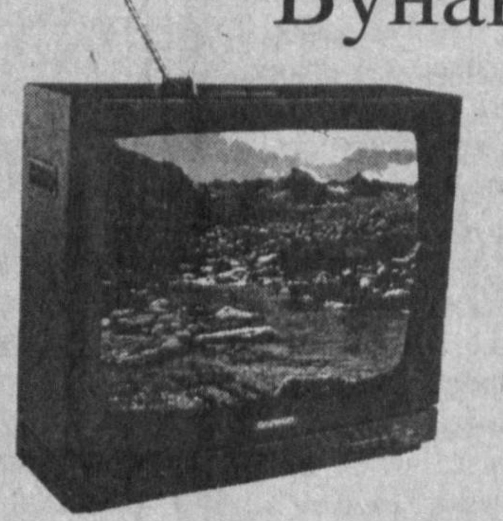

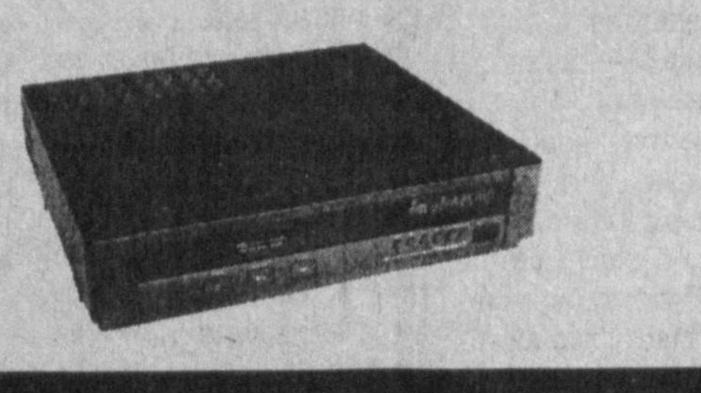

"СОВҒА" пул-буюм лотереясидан автомобиль, видеоаппаратура, телевизор, мебель комплектлари, гиламлар ҳамда бошқа халқ истеъмоли молларини ютиш имконияти бор.

ЎЗИНГИЗ ЎЙЛАБ КЎРИНГ:
ЧИҚАРИЛГАН ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯНИНГ УМУМИЙ СУММАСИНИ 70 ФОЙИЗИНИ ЮТУҚЛАР ТАШКИЛ ЭТАДИ.

СОВҒА лотерея билетлари Ўзбекистон Жамғарма банкининг барча муассасаларида, алоқа бўлимларида, савдо ташкилотларида, жамоатчи билет тарқатувчилар орқали сотила бошланди.

Сиз Ўзбекистон Жамғарма банкининг барча муассасалари, шунингдек, 45-35-49, 45-66-43, 33-51-95 телефонлари орқали бу ҳақда янада батафсил маълумот олишингиз мумкин.

"СОВҒА" ЛОТЕРЕЯСИ - ОИЛАНГИЗ УЧУН СОВҒАДИР!

Билетнинг баҳоси - 10 сўм.
Шошилинг! Ютуқлар тиражи 1994 йил 28-29 декабрь кунлари Тошкент шаҳридаги "Наврўз" саройида ўтказилади.

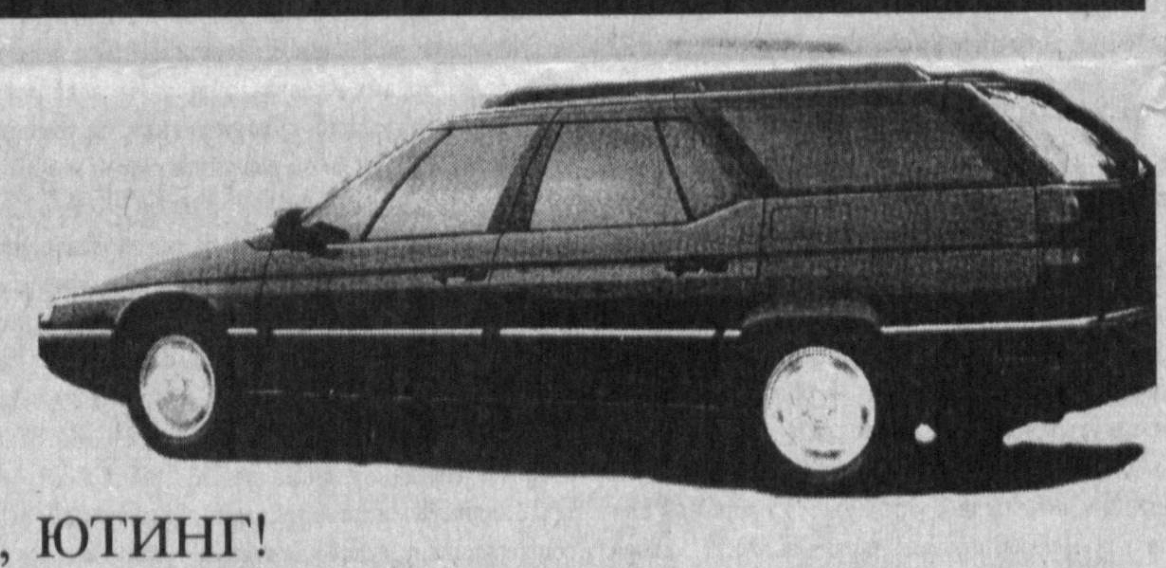

ЛОТЕРЕЯ ЎЙИНИДА ҚАТНАШИБ, ЮТИНГ!
СИЗГА ОМАД ЁР БЎЛСИН!

Маълумот учун телефонлар: 45-35-49, 45-66-43, 33-51-95.

ҲУРМАТЛИ ОТА-ОНАЛАР ВА ҚАДРЛИ АБИТУРИЕНТЛАР!

"АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ" КИЧИК КОРХОНАСИ

1994/95 ўқув йили учун, ҳозир 11-синфда ўқиётган абитуриентлар учун махсус ихтисослаштирилган тайёрлов курсларини ташкил этганини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Кичик корхона ўзининг бўлажак ҳар бир абитуриенти учун бутун тайёргарлик даврида оталарча ғамхўрлик қилиш ниятидадир. Кейинги 3 йилги натижалар шуни кўрсатдики,бизда тегишли асосий тест фанларини юқори балларга ўқиб битирган абитуриентларнинг мос равишда 90 фоиз, 95, 100 фоизлари ўзлари танлаган эътиборли олийгоҳларга қабул қилиниш билан якунланди. Бу йилги маррамиз ҳам 100 фоиз тайёрлаш натижасига эришишдир. Шуни ҳам айтиш керакки, фирмамиз мақсадга мувофиқ бўлган барча ҳолларда тайёргарликнинг "СИФАТИ" ва "НАТИЖАСИ" учун "МОДДИЙ" ва "МАЪНАВИЙ" жавобгарликни ўз зиммасига олади. Шунингдек, тайёрлаш нархларимиз ҳам ўрта ҳол оила учун тўлиқ мос келади.

Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Хуршид маданият уйи, Усмон Носир (Ш. Руставели) ва Бобур (Б.Хмельницкий) кўчалари чорраҳасидадир. 4, 7, 9, 24, 28-трамвайлар, 6, 13, 14, 15, 16-троллейбуслар; 5, 7, 11, 37, 38, 58, 59, 67, 77, 80, 94-автобусларнинг "Фрунзе савдо маркази"("Театральная") бекати. Мўлжал: "Театральная" бекатидан (аэропорт томонга қараб) чап томондан 100 м. юриб, чапга 1-кўчага буриласиз. Маҳмуд Торобий кўчаси, 31-уй.

ҚАБУЛ ВАҚТИ: ҳар куни соат 11 дан 18 гача, дам олиш кунисиз.

ҲУРМАТЛИ ОТА-ОНАЛАР!

ВАҚТНИ, ИМКОНИЯТНИ ВА ЭНГ АСОСИЙСИ ФАРЗАНДИНГИЗ ТАҚДИРИНИ ҚЎЛДАН БОЙ БЕРМАНГ!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ
ИЧКИ ҚЎШИНЛАР БОШҚАРМАСИ
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
23 ДЕКАБРЬ СОАТ 18.00ДА
24-25 ДЕКАБРЬ СОАТ 14.00 ВА 18.00 ДА
"ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ"
ҚИЗИҚЧИЛАРНИНГ ЯНГИ ДАСТУРИНИ
СИЗГА ҲАВОЛА ЭТАДИ

қизиқчилар:
МИРЗАБЕК ХОЛМЕДОВ,
ТЎХТАМУРОД АЗИЗОВ,
ОБИД АСОМОВ,
СОБИТ АСОМОВ,

хонандалар:
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
НУРИДДИН ҲАЙДАРОВ
РАВШАН КОМИЛОВ

ТОМОШАДА:

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, ички қўшинлар бошқармаси қошидаги ҳарбий ашула ва рақс ансамбли қатнашади.

Ансамблнинг мусиқа раҳбари — Ўзбекистон Республикаси халқ артисти АБДУҲОШИМ ИСМОИЛОВ.

Саҳналаштирувчи режиссёр — ОБИД АСОМОВ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — ёшлар уюшмаси мукофоти совриндори ИСМОИЛЖОН ҒУЛОМОВ.

Чипталар Халқлар Дўстлиги саройи кассаларида соат 10.00 дан 19.00 гача сотилади.

Мурожаат учун телефонлар: 45-07-65, 45-92-51.

Сирғали туманидаги "ВОСТЭКС" жамияти ТУГАТИЛАДИ.

Барча даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида Саъдий кўчаси, 27-уйда қабул қилинади.

«ҚАҲРАМОН» кичик корхонасининг йўқолган **думалоқ муҳри ва бурчакли муҳри**

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

"4-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ" АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ

20 ёшдан 45 ёшгача бўлган ғишт терувчилар, электр пайвандчилар, монтажчилар, бўёқчилар, сувоқчиларни

ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўртача меҳнат ҳақи ойига 700-1000 сўм.

Мурожаат учун манзил: Ҳ. Олимжон кўчаси, 10 "а" уй.

Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси, Мирзо Улуғбек тумани халқ таълими бўлими, туман халқ таълими ходимлари касаба уюшмаси ҳамда Тўхтамурод Умаров номли 99-ўрта мактаб жамоаси шу мактабнинг собиқ директори, тарих фани катта ўқитувчиси

Имомжон АҲМЕДОВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г—1281

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.

•Босмага бериш вақти 11.30. •Босмага берилди. 2 3 4 5 6.